

**МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО
ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ПРОГРАМИРАНЕ НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ”**

НАСОКИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, чрез открита процедура за конкурентен подбор на проекти с определен срок за подаване на проектни предложения

Приоритетна ос 1: „Устойчиво и интегрирано градско развитие”

Операция 1.1: „Социална инфраструктура”

Схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ: BG161PO001/1.1-10/2010
„Подкрепа за създаване и промотиране на иновативни културни събития”

Бюджетна линия: BG161PO001/1.1-10/2010

Краен срок за кандидастване: 07 януари 2011 година

Код по приоритетна тема:	60
Код по форма на финансиране:	01
Код по териториална спецификация:	01
Код по местонахождение:	BG

София, октомври 2010 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ”	7
1.1. Въведение	7
1.2. Институционална рамка за прилагане на настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ:	8
1.3. Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие”	8
1.4. Операция 1.1. „Социална инфраструктура”	10
2. ЦЕЛ НА НАСТОЯЩАТА СХЕМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ.....	12
2.1 Процедура за изпълнение на схемата за безвъзмездна финансова помощ.....	12
3. ОБЩ РАЗМЕР НА ФИНАНСОВИТЕ СРЕДСТВА ПО НАСТОЯЩАТА СХЕМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ.....	13
4. ПРАВИЛА ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ ПО НАСТОЯЩАТА СХЕМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ.....	15
4.1. Правила по отношение на проекти, генериращи приходи	15
4.2. Режим на държавни помощи.....	16
4.3. Правила за допустимост по настоящата схема.....	18
4.3.1. Допустимост на кандидатите и партньорите	18
4.3.1.1. Специфични изисквания за допустимост на кандидата	18
4.3.1.2. Партньорство и допустимост на партньорите	19
4.3.1.3. Изпълнители от страна на бенефициента	20
4.3.2. Допустими дейности, за които може да се кандидатства	21
4.3.2.1. Продължителност:	21
4.3.2.2. Териториален обхват	21
4.3.2.3. Допустими дейности за финансиране по настоящата покана, обособени в следните групи:	23
4.3.2.4. Недопустими дейности/проекти за финансиране по настоящата схема са:	25
4.3.2.5. Брой предложения за безвъзмездна финансова помощ на кандидат	25
4.3.2.6. Степен на готовност/зрялост на проекта	25
4.3.3. Допустими разходи: разходи, които се признават при отпускане на безвъзмездна финансова помощ 25	
Допустими разходи за организация и управление:	27
4.3.4. Недопустими разходи	28
5. НАЧИН НА КАНДИДАТСТВАНЕ И ПРОЦЕДУРА НА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ 30	
5.1. Формуляр за кандидатстване	30
5.4. Допълнителна информация	31
5.5. Оценка и подбор на проектни предложения.....	32
5.5.1. Етап 1: Оценка на административното съответствие	32
5.5.3. Етап 3: Техническа и финансова оценка.....	34
5.5.4. Списък на документите за кандидатстване при представяне на Формуляра за кандидатстване	42
5.6. Процедури по сключване на договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ	44
5.6.1. Уведомяване относно решението на Договарящия орган.....	44
5.6.2. Сключване на договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.....	45
5.7. Общи правила при изпълнението на проекти по договори за безвъзмездна финансова помощ	45
5.7.1. Специални условия, приложими при изпълнението на проекта.....	45
5.7.2. Окончателен размер на безвъзмездната финансова помощ.....	46
5.7.3. Невъзможност да се изпълнят целите на проекта.....	46
5.7.4. Промени в договора и бюджета	46
5.7.5. Плащания.....	47
5.7.6. Наблюдение на изпълнението на проекта и постигане на заложените резултати.....	47
5.7.7. Отчитане на проекта	47
5.7.8. Публичност.....	48
6. СПИСЪК НА ПРИЛОЖЕНИЯТА	49

Обяснителни бележки

Анекс	Документ, с който се изменят или допълват условията на сключения вече договор
Безвъзмездна финансова помощ	Без да противоречи на чл. 108 от Регламент (ЕО, Евратом) No 1605/2002г., това са средства, предоставени от ОП "Регионално развитие", включително съответното национално съфинансиране, с цел изпълнението на одобрен проект, насочен към постигане на определени резултати.
Бенефициент на безвъзмездна финансова помощ	Лицата, посочени в чл.2, ал. 4 от Регламент (ЕО) No 1083/2006г. - публичен или частен стопански субект, организация или предприятие, който отговаря за започването или за започването и изпълнението на операциите. В рамките на схемите за помощ по член 87 от Договора за създаване на ЕО бенефициентите са публични или частни предприятия, които изпълняват отделен проект и получават публична помощ.
Възстановим данък добавена стойност	Сумата на платения данък върху добавената стойност, която регистрираното по реда на Закона за данък върху добавената стойност лице има право да приспадне от задълженията си по Закона за данък върху добавената стойност, включително когато, като е имало това право, не го е упражнило по реда на закона.
Договарящ орган	Орган, който провежда процедури за набиране и оценка на проектни предложения и сключва договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.
Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ	Договор, сключен между Ръководителя на Договарящия орган и бенефициент, за предоставяне и разходване на безвъзмездна финансова помощ с цел изпълнение на одобрен проект.
Допустими разходи	Разходите, които могат да бъдат приети като разрешени по един проект по смисъла на ПМС № 62 от 21.03.2007 г. и ПМС № 245 от 09.10.2007 г.
Кандидат	Водеща организация и/или партньор/и, която/които разработват проектно предложение с цел бъдещо изпълнение на одобрения проект.
Критерии за допустимост на кандидатите	Критерии относно кандидатите, които могат да бъдат бенефициенти по конкретната безвъзмездна финансова помощ.
Критерии за допустимост на дейностите по проекта	Изисквания, които се отнасят до видовете дейности, предвидени за изпълнение в рамките на проектните предложения, които отговарят на приоритетите и целите на конкретната безвъзмездна финансова помощ, както и на правилата и законодателството в областта на държавните помощи.
Критерии за оценка на проектните предложения	Критерии, изготвени и одобрени от Управляващия орган, съобразени с критериите за подбор на проекти на ниво операции, одобрени от Комитета за наблюдение по съответната оперативна програма, създаден с Постановление № 182 на Министерския съвет от 2006 г. за създаване на Комитети за наблюдение на Националната стратегическа референтна рамка и Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на

	Европейския съюз, в съответствие с които се извършват оценката и изборът на проекти, които да бъдат съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз.
Недопустими разходи	Разходи, които не могат да бъдат приети като разрешени по проект и не могат да бъдат включени в искане за плащане по смисъла на ПМС № 62 от 21.03.2007 г. и ПМС № 245 от 09.10.2007 г.
Нередност	Всяко нарушение на разпоредба на общностното и/или националното законодателства, произтичащо от действие или бездействие на стопански субект, което има или би имало като последица нанасянето на вреда на общия бюджет на Европейския съюз и/или националния бюджет, като отчете неоправдан разход.
Одитен орган	Структурата, която е функционално независима от Управляващия орган и Сертифициращия орган и е отговорна за проверката на ефективното функциониране на системите за управление и контрол.
Оперативна програма	Документ, представен от държава-членка и одобрен от Комисията, който определя стратегия за развитие с набор от приоритети, които да бъдат осъществени с помощта на съответния фонд или, в случай на цел "Сближаване", с помощта на Кохезионния фонд и Европейския фонд за регионално развитие.
Операция	Проект или група от проекти, избрани от Управляващия орган на съответната Оперативна програма или от друго звено под негова отговорност, съгласно критерии, определени от Комитета за наблюдение, и изпълняван/и от един или повече бенефициенти, с оглед постигане на целите на Приоритетната ос, с която са свързани.
Оценителна комисия	Комисия, сформирана от най-малко трима членове с необходимите технически и административни компетенции с цел да се даде мнение за оценка на проектните предложения.
Оценка на административното съответствие	Етап от оценката на проектното предложение, при който се извършва проверка относно формалното представяне на проектното предложение.
Оценка на допустимостта	Етап от оценката на проектното предложение, при който оценяването се извършва чрез прилагане на критериите за допустимост на кандидатите и на проектните дейности.
Покана за набиране на проектни предложения	Обществена покана от страна на Управляващия орган, адресирана към ясно дефинирани категории кандидати (потенциални бенефициенти), с цел те да разработят проектни предложения в рамките на специфична операция.
Приоритетна ос	Един от приоритетите на стратегията в оперативна програма, която включва група операции, които са свързани и имат специфични измерими цели.
Проект	Съвкупност от взаимосвързани и взаимодопълващи се дейности с предварително определена цел/и, необходими ресурси и времева рамка за изпълнение, водещи до постигането на конкретни количествено-измерими резултати.
Проекти, генериращи	Всяка дейност, която включва инвестиция в инфраструктура,

приходи	чието използване подлежи на такси, заплащани директно от ползвателите или всяка дейност, която включва продажбата или отдаването под наем на земя или сгради или всяко друго предоставяне на услуги срещу заплащане (чл. 55 от Регламент 1083/11.07.2006 г.).
Проектно предложение	Предложение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за изпълнението на определен проект, включващо формуляр за кандидатстване и други придружителни документи.
Публични органи	Бюджетни предприятия съгласно параграф 1, т.1 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството.
Сертифициращ орган	Структурата, отговорна за сертифициране на разходите по всяка оперативна програма и за подготвяне и изпращане на ЕК на сертифицирана декларация за разходите и искане за плащане по всяка оперативна програма.
Схема за безвъзмездна финансова помощ	Това е общоприетото название на безвъзмездна финансова помощ по оперативна програма. В настоящите насоки безвъзмездна финансова помощ и схема за безвъзмездна финансова помощ се използват като синоними.
Техническа и финансова оценка	Оценка по същество на проектите предложения, която се извършва в съответствие с критериите за оценка, одобрени от Комитета за наблюдение на Оперативната програма.
Управляващ орган	Структурата, определена да осъществява функцията по управление на оперативната програма и отговорна за нейното ефективно, ефикасно и законосъобразно изпълнение.

Списък на съкращенията

ЕК	Европейска комисия
ЕО	Европейска общност
ЕС	Европейски съюз
ЕСФ	Европейски социален фонд
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗУТ	Закон за устройство на територията
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
НВМОП	Наредба за възлагане на малки обществени поръчки
НСРР	Национална стратегическа референтна рамка
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ОЛАФ	Европейска служба за борба с измамите.
ОПРР	Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013г.
ПМС	Постановление на Министерски съвет
СМР	Строително-монтажни работи

1. ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ”

1.1. Въведение

Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г. (ОПРР) представлява единна оперативна програма за всичките шест района за планиране в България, които са избираеми за финансиране по цел „Сближаване” на политиката за сближаване на Европейския съюз (ЕС). ОПРР е разработена в съответствие с целите на ЕС, определени в Стратегическите насоки за сближаване на Общността за периода 2007-2013 година. Също така, ОПРР е в съответствие с Националната стратегическа референтна рамка на Република България (НСРР) и с Националната програма за реформи. В този по-широк контекст всички действия, предвидени в рамките на ОПРР, ще включват приоритетите на Общността, които подкрепят устойчивото развитие чрез укрепване на растежа, конкурентноспособността и заетостта, социалното включване, както и опазване качеството на околната среда.

ОПРР за периода 2007-2013 г. трябва да изпълни следните средносрочни цели:

Обща цел на програмата

- ☞ Подобряване качеството на живот и работната среда с по-добър достъп до основните услуги и нови възможности за повишена регионална конкурентноспособност и устойчиво развитие.

Специфични цели на програмата

- ☞ Изграждане на устойчиви и динамични градски центрове, свързани с техните по-слабо урбанизирани периферни територии, като по този начин се увеличават възможности за просперитет и развитие.
- ☞ Осигуряване на по-добър достъп до пъти, информационни и комуникационни технологии и енергийни мрежи за изостаналите райони.
- ☞ Повишаване на регионалния туристически потенциал за развитие и маркетинг на устойчиви, диверсифицирани, специфични за региона туристически продукти с висока добавена стойност.
- ☞ Мобилизиране на регионалните и местни технически и институционални възможности и ресурси за осъществяване на политики за регионално развитие.

ОПРР поставя стратегически акцент върху ограничен брой въпроси в отговор на потребността от изпълнение на целите на ЕС за постигане на растеж и трудова заетост в светлината на подновената Лисабонска стратегия, чрез използване на инструментите на политиката за сближаване и Стратегическите насоки на Общността за сближаване 2007–2013. Акцентът се поставя върху избрана комбинация от няколко стратегически области, попадащи главно в обхвата на първите основни насоки.

- ☞ *Стратегията на ОПРР е да се повиши конкурентноспособността и привлекателността на регионите и общините и да се намалят различията между и особено в рамките на шестте района за планиране на ниво NUTS II посредством подобряване на индустриалната, жилищната, социалната, екологичната и културна среда на градските райони и достъпността на селските райони по отношение на пътните, информационните и комуникационните, както и енергийните мрежи.*

Стратегията ще бъде изпълнена посредством пет приоритетни оси, както следва:

Приоритетна ос 1: Устойчиво и интегрирано градско развитие

Приоритетна ос 2: Регионална и местна достъпност

- Приоритетна ос 3: Устойчиво развитие на туризма
Приоритетна ос 4: Местно развитие и сътрудничество
Приоритетна ос 5: Техническа помощ

1.2. Институционална рамка за прилагане на настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ:

Управляващ орган на ОПРР е Главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие” в Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Управляващият орган носи отговорност за управлението на ОПРР, съгласно Регламент № 1083/2006 г.

Договарящ орган на ОПРР - Управляващият орган е и Договарящ орган, по смисъла на ПМС № 121/31.05.2007 г. за определяне на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, и по Програма ФАР на Европейския съюз.

Комитет за наблюдение на ОПРР одобрява критериите за избор на операции по ОПРР, осъществява наблюдение, одобрява корективни мерки и други функции, произтичащи от Регламент (ЕС) № 1083/2006 г. и ПМС № 182/21.07.2006 г.

Сертифициращ орган е дирекция “Национален фонд” в Министерство на финансите. Съгласно чл. 61 от Регламент (ЕС) № 1083/2006 г., Сертифициращият орган е отговорен за сертифициране на разходите, извършени от бенефициентите.

Одитен орган е Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС към Министъра на финансите. Съгласно чл. 62 от Регламент (ЕС) № 1083/2006 г., Одитният орган е отговорен за извършване на одити, за проверка на ефективното функциониране на системата за управление и контрол на оперативната програма.

Централно координационно звено е структурата, която координира и следи изпълнението на целите на НСРР в процеса на усвояване на средствата от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС в страната. Функциите на структурата се изпълняват от дирекции „Програмиране на средствата от ЕС”, дирекция „Мониторинг на средствата от ЕС” и „Информация и системи за управление на средствата от ЕС” в Министерския съвет.

1.3. Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие”

Настоящите насоки за кандидатстване по схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/1.1-10/2010 „Подкрепа за създаване и промотиране на иновативни културни събития” са в рамките на приоритетна ос 1 на ОПРР „Устойчиво и интегрирано градско развитие”.

Приоритетна ос 1 попада в обхвата на сферата на действие на ЕФРР, посочена в чл. 4, т. 7 от Регламент(ЕО) 1080/2006 г.

Приоритетната ос цели да подпомогне развитието на устойчиви, свързани, достъпни градски центрове, които да бъдат привлекателни за жителите, посетителите, инвеститорите, приходящите работещи в тях и тяхното превръщане в двигател за повишаване конкурентоспособността на регионите.

Приоритетна ос 1 на ОПРР е насочена към подкрепа на широк кръг интервенции с цел подобряване конкурентоспособността на градовете и градските територии и по-специално, осигуряване на условия за развитието на успешни и устойчиви градски райони, свързани помежду си и предоставящи възможности едни на други и на прилежащите им извънградски територии. В рамките на приоритетната ос е особено важно да се подобри привлекателността и конкурентоспособността на градовете с цел осигуряване на адекватно качество на живот и достъп до основни услуги, като се има предвид и опазването

на техния екологичен потенциал. Публичните инвестиции ще бъдат насочени към обновяване и разширяване на ключовата за градските системи инфраструктура, която ще поддържа градските райони като центрове за сближаване и растеж и също така насочени към практическото изпълнение на Приоритет 4 от НСРР - "Балансирано териториално развитие".

Развитието на големите градове ще допринесе за нарастването на възможностите им за насърчаване развитието на районите, чрез интегриране на заобикалящите ги територии и по-слабо урбанизирани региони и ускоряване реализацията на техния икономически, социален, териториален и екологичен потенциал. В периферните територии, при липса на големи градове, ще е необходимо стимулирането на средните и по-малки градове чрез целева държавна политика, която да им помогне да компенсират отсъствието на големи градове чрез собственото си ускорено развитие. Процесите на концентрация на градовете трябва да се управляват така, че да се достигнат задоволителни резултати, свързани с устройство на територията, обща конкурентноспособност и сближаване на регионите.

Политиката за устойчиво градско развитие би станала по-ефективна, ако се обърне по-сериозно внимание на потенциала на градските райони и предизвикателствата, пред които те са изправени. Трябва да се следват четири взаимосвързани политики, целящи:

- укрепване на икономическия просперитет и пазара на труда и увеличаване на заетостта в градовете;
- насърчаване на равнопоставеност, социална интеграция и обновяване на градските райони;
- защита и подобряване на градската среда, в т.ч. управление на енергийните ресурси и транспорта с цел постигане на местна и глобална устойчивост; и
- стимулиране на добро градско управление и местно самоуправление чрез разработване и изпълнение на стратегически интегрирани планове за градско възстановяване и развитие.

Бъдещето на градовете зависи от борбата срещу нарастващата бедност, социалната изолация и загубата на определени градски функции. Ще се насърчи възстановяването и съживяването на недостатъчно развитите райони и изоставени обекти в градовете и прилежащите им територии. Чрез интегриране на градските функции в едно населено място, всички жители ще имат подходящ достъп до домовете си, до основни услуги и съоръжения, открити пространства, общо и професионално образование, културно развитие и качествено здравно обслужване.

Социално уязвимите групи в българското общество включват хората с увреждания, етническите малцинства, ромската малцинствена общност, децата и семействата в риск, социално слабите и хората със специални нужди, стари хора, трайно безработни, жертви на трафик на хора, наркозависими и бездомни.

Предвид преобладаващия брой на ромското население в бедните градски райони и критичното състояние на техните жилища и липсата на достъп до комунални услуги, предлаганата приоритетна ос ще има специален фокус върху това етническо малцинство. Особено внимание ще се обърне на съживяването на градските райони, населени предимно с роми, за да се стимулира социалната интеграция, да се намали престъпността и да се осигурят спокойни условия за живот на гражданите.

На четвъртото официално заседание на Комитета за наблюдение по Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г. (ОПРР), проведено на 30 април 2009 г. по предложение на Главна дирекция „Регионална политика” на Европейската комисия е взето решение за реалокиране на средства в рамките на приоритетна ос 1 „Устойчиво и

интегрирано градско развитие” на ОПРР и добавяне на нова дейност, насочена към **подкрепа за създаване и промотиране на иновативни културни събития**. В резултат на това решение е добавена и настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Подкрепа за създаване и промотиране на иновативни културни събития”.

1.4. Операция 1.1. „Социална инфраструктура”

Основна цел на операцията е да се осигури подходяща и рентабилна образователна, социална, здравна и културна инфраструктура, съвместима с бъдещите изисквания на населението в градските центрове и техните прилежащи територии.

Осигуряването на устойчиво градско развитие не може да бъде постигнато само чрез инвестиции в основната инфраструктура. Това е много по-обширен процес, който включва също така устойчиво социално развитие – от гледна точка на образователна, културна, социална и здравна инфраструктура.

Интервенциите по тази операция са важни за повишаване на икономическата, социалната и културната интеграция в градските територии. Освен това, ползите от дейностите, подкрепяни по тази операция, ще се разпространят и върху прилежащите територии и ще въздействат положително и върху близките най-слабо облагодетелствани райони.

Ще се насърчават инициативи, ориентирани към социалните, здравните и образователните проблеми на ромските малцинства и мерки за запазване на ромската културна идентичност.

Операцията ще подкрепя и създаването и промотирането на иновативни културни събития, в съответствие с чл.4 т.7 от Регламент (ЕО) № 1080/2006 относно Европейския фонд за регионално развитие, свързани с:

- **културните инвестиции включително опазването, популяризирането и защитата на културното наследство; разработване на културната инфраструктура в подкрепа на социално-икономическото развитие, устойчивия туризъм и по-изявената привлекателност на региона; помощи за подобряване на предлаганите културни услуги чрез въвеждането на нови услуги с по-голяма добавена стойност**

1.5. Дефиниция на иновативно културно събитие/иновативна културна дейност

В резултат на проведено теоретично проучване и емпирично изследване, е развита дефиниция на понятието иновативно културно събитие/иновативна културна дейност, която цели да създаде възможност за **въвеждането на максимално отворена, гъвкава и съобразена със специфичните български условия** схема за безвъзмездна финансова помощ по ОПРР.

Иновативните културни събития надхвърлят границите на традиционните художествени прояви, разчупват стандартното мислене и формати; въвеждат нова проблематика или откриват нови интерпретации дори на едни традиционни теми; създават **нови форми на самоизява**; привличат **нови публики**; опират се на **нови партньорства**; отварят границите между творци-професионалисти и аматьори, усвояват нови пространства като сцени на действие; произвеждат **нови социални ефекти на солидарност и идентичност**, основаваща се върху мястото, квартала, града. Често те се характеризират със синтез на изкуствата, с обединяване на възможностите на изкуство и наука, изкуство и педагогика, култура, екология, здравеопазване, спорт; при реализирането на тези събития се *използват и нови технологии, (включително технологиите на широкото участие – participative technologies), нови канали за информация и нови модели на потребление.*

В Зеления доклад на ЕКсе акцентира на културните и креативни индустрии като източници на иновативност, нови пространства за експеримент, иновация и предприемачество в културния и креативния сектор, в който се използват и нови технологии, нови публики, нови канали за информация и нови модели на потребление. Достъпът до и участието в изкуствата постоянно променят своята форма, докато границите между творци и потребители се заличават с развитието на технологии на широкото участие.

Именно в тази оригиналност на проектите, **преминаващи традиционните граници на изкуствата и класическите деления на творци – целеви групи, професионалисти – аматьори, участници – публики, търсим тяхната иновативност.** Като иновативни ще се третират не само новите събития (такива, които досега не са присъствали в културния календар на страната), но и „стари”, т.е. **традиционно присъстващи в културния календар** събития, организирани, представени, рекламирани и разпространявани по нов начин; насочени към нови аудитории или нови потребители; мобилизирали нови партньорски мрежи и др.

Концепцията за иновативно културно събитие *не изключва* възможността подобно събитие да се е случвало вече някъде в България, в региона, в ЕС, или някъде по света, но същественото в случая е **събитието да бъде развито върху местната специфична културна почва** и да вдъхва нов живот на местните традиции, дори когато ги разчупва; да отговаря на местните потребности, местния дух („културната екология” на мястото) и да води до създаването на „културна марка” на целевата територия.

ВАЖНО: Това схващане позволява да разглеждаме **иновативността в сферата на културните дейности** по възможно най-широкия и гъвкав начин.

Следователно, в категорията „иновативно културно събитие” спадат **всички културни събития, свързани със създаването, съхраняването, разпространението, възприемането и, изследването на културни продукти, артистични произведения и практики, които се характеризират с новаторски подход:**

- по отношение на художествените практики (**синтез на изкуствата**);
- по отношение на предполагаемите целеви групи (способност да се привлекат **нови публики** или **да се промени позицията** на публиката от пасивни зрители в активни съучастници в събитието; технология на широкото участие и метод на **„планиране с широко включване”** на културната дейност);
- по отношение на **авторите / изпълнителите** (мобилизира потенциала на представители на различни социални групи или на различни социални субекти, свързани с управлението и развитието на културната инфраструктура на града);
- по отношение на социалните ефекти (изкуството като социален интегратор или като генератор на нови културни и социални практики).

За да се определи спектърът на дейности, попадащи в разгърнатата дефиниция, е полезно да се потърси референция с класификатора, използван при изследване на културата от ЕВРОСТАТ, както и от концепцията за културата като поле на креативност и иновативност, заложен в споменатия по-горе Зелен доклад на Европейската комисия: *Отключване на потенциала на културните и креативни индустрии* COM(2010) 183.

2. ЦЕЛ НА НАСТОЯЩАТА СХЕМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ

Основната цел на настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е да се засили ролята на културата като двигател в процеса на обновление и развитие на градските ареали.

Специфични цели:

- Да се насърчи развитието, обновяването и обогатяване на културния живот чрез организиране и промотиране на културни събития като главен фактор за изграждане на идентичността и неповторимостта на населените места в градските ареали;
- Да се създадат и развият нови и неконвенционални форми на културни изяви, които се основават на иновативни идеи и практики на представяне и промотиране на културни събития;
- Да се създават условия за равен достъп до културата на граждани от различни социални и етнически групи, които да спомагат за тяхното включване в културните процеси.

Предложените проекти трябва да допринасят за:

- допринасят за устойчивото и интегрирано развитие в агломерационните ареали;
- подобряват качеството на живот, жизнената и работна среда;
- повишават привлекателността на региона;
- отчитат потребностите на групите в неравностойно положение, включително ромите.

Постигането на целта ще се основава на следните обективно измерими индикатори:

Индикатори за резултат:

- Брой въведени добри практики в областта на иновативните културни събития
- % увеличение на удовлетвореността на жителите от културния живот на населеното място
- % увеличение на финансиране/инвестиции в културата (от общинския бюджет, включително и със средства на ОПРР, и други източници)
- Брой включени социални и етнически групи в културния живот

Индикатори за продукт:

- Брой проведени иновативни културни събития
- Брой посетители/участници (активни и пасивни) в новите събития
- Брой нови културни събития в културния календар на съответната община

2.1 Процедура за изпълнение на схемата за безвъзмездна финансова помощ

Процедурата за изпълнение на настоящата схема е в съответствие с ПМС №121/ 31.05.2007 г. за определяне на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по

Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС:

1. с оглед фазите за кандидатстване – **открита процедура** - съгл. чл.12 (1), т.1;
2. с оглед начина на подбор на проектите – **процедура на конкурентен подбор на проекти** – съгл.чл.12 (4) т.1;
3. с оглед на сроковете за кандидатстване – **процедура с определен срок за кандидатстване** – съгл.чл.12 (7) т.1.

3. ОБЩ РАЗМЕР НА ФИНАНСОВИТЕ СРЕДСТВА ПО НАСТОЯЩАТА СХЕМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ

Общият размер на средствата по настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е както следва:

Бюджетна линия	Размер на схемата (100%)	Размер на безвъзмездната финансова помощ към кандидата (95%)		Финансов принос на кандидатите (5 %)
		Съфинансиране от ЕФРР (85%)	Финансиране от националния бюджет (10%)	
BG	19 558 300 лв.	16 624 555 лв.	1 955 830 лв.	977 915 лв.
EUR	10 000 000 евро	8 500 000 евро	1 000 000 евро	500 000 евро

Във връзка с различната степен на развитие и готовността на общините по настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ финансовият ресурс е разпределен в три компонента, както следва:

Индикативна алокация	Общ размер на схемата (100%)	Размер на безвъзмездната финансова помощ към кандидата (95%)		Финансов принос на кандидатите (5 %)
		Съфинансиране от ЕФРР (85%)	Финансиране от националния бюджет (10%)	
Компонент 1 – Общини на 7-те големи града	5 867 490 лв. 3 000 000 евро	4 987 366,50 лв. 2 550 000 евро	586 749,00 лв 300 000 евро	293 374,50 лв. 150 000 евро
Компонент 2 – Общини на 29 големи града с население между 30 и 70 000 души	7 823 320,00 лв 4 000 000 евро	6 649 822,00 лв 3 400 000 евро	782 332,00 лв 400 000 евро	391 166,00 лв 200 000 евро
Компонент 3 – останалите 50 общини	5 867 490 лв. 3 000 000 евро	4 987 366,50 лв. 2 550 000 евро	586 749,00 лв 300 000 евро	293 374,50 лв. 150 000 евро

Договарящият орган си запазва правото да не разпредели всички налични средства по настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ при недостатъчен брой качествени предложения, отговарящи на предварително зададените критерии.

Размер на безвъзмездната финансова помощ по отделните проекти към настоящата схема:

За отделните проекти, които могат да бъдат финансирани по настоящата схема и **по трите компонента** важат следните размери на минимална и максимална стойност на безвъзмездна финансова помощ към кандидата (т.е. 95% от общо допустимите разходи по схемата):

Компонент 1

- минимална сума на безвъзмездната финансова помощ: **400 000 лв.**
- максимална сума на безвъзмездната финансова помощ : **800 000 лв.**

Съобразно изискването по настоящата схема за ангажимент от страна на кандидатите, за отделните проекти, които могат да бъдат финансирани по настоящият компонент важат следните размери на минимален и максимален размер на общите допустими разходи по проект (100%):

- минимална сума на общите допустими разходи: **421 052,63 лв.**
- максимална сума на общите допустими разходи : **842 105,26 лв.**

Компонент 2

- минимална сума на безвъзмездната финансова помощ: **200 000 лв.**
- максимална сума: **500 000 лв.**

Съобразно изискването по настоящата схема за ангажимент от страна на кандидатите, за отделните проекти, които могат да бъдат финансирани по настоящият компонент важат следните размери на минимален и максимален размер на общите допустими разходи по проект (100%):

- минимална сума на общите допустими разходи: **210 526,32 лв.**
- максимална сума на общите допустими разходи: **526 315,79 лв.**

Компонент 3

- минимална сума на безвъзмездната финансова помощ: **150 000 лв.**
- максимална сума: **300 000 лв.**

Съобразно изискването по настоящата схема за ангажимент от страна на кандидатите, за отделните проекти, които могат да бъдат финансирани по настоящият компонент важат следните размери на минимален и максимален размер на общите допустими разходи по проект (100%):

- минимална сума на общите допустими разходи: **157 894,74 лв.**
- максимална сума на общите допустими разходи: **315 789,47 лв.**

Оценителната комисия си запазва правото да препоръча намаляване размера на исканата безвъзмездна помощ по проектите, ако разходите са неоснователни и се считат за прекомерни.

ВАЖНО!!!

Безвъзмездната финансова помощ по настоящата схема не може да надвишава 95% от общата стойност на проектното предложение, т.е. кандидатите следва да осигурят точно 5% задължителен собствен принос.

Изискването за осигуряване на задължителен собствен принос от 5% не се прилага за "проекти, генериращи приходи" по смисъла на чл. 55 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета от 11 юли 2006 г. за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999. Горепосочените обстоятелства са налице в случаите, когато в резултат от финансовия анализ по проекта се установи финансов дефицит, който следва да бъде съфинансиран от проекта.

В случай, че кандидат предвижда да включи допълнителен собствен принос по проекта, извън задължителните 5%, допълнителният собствен принос не може да надвишава 30% от безвъзмездната финансова помощ към кандидата (95%).

4. ПРАВИЛА ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ ПО НАСТОЯЩАТА СХЕМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ

Тези насоки установяват правилата за представяне, оценка и изпълнение на проектите, финансирани по процедура за подбор на проекти с определен срок на кандидатстване, в съответствие с разпоредбите на ПМС № 121 /31.05.2007г. за определяне на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС.

Кандидатстването по настоящата схема за безвъзмездна финансова помощ се осъществява посредством проектни предложения.

4.1. Правила по отношение на проекти, генериращи приходи

За „проекти генериращи приходи” по смисъла на чл. 55 от Регламент на Съвета (ЕО) № 1083/2006 г. относно определянето на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999, **стойността на допустимите разходи не следва да надвишава разликата между текущата стойност на инвестиционните разходи и текущата стойност на нетните приходи от инвестицията за период от 15 години.**

Текущата стойност на инвестиционните разходи и текущата стойност на нетните приходи от инвестицията се определят като част от финансовия анализ/анализа „разходи-ползи” за всеки конкретен проект. За нуждите на изчисляването на генерирането или негенерирането на прихода, разходите за подготовка на инвестиционния проект се считат за част от инвестиционните разходи.

Когато не е възможно да се оценят предварително приходите, приходите, генерирани в рамките на 5 години от приключването на проекта, се приспадат от разходите за проекта, които са декларирани към Европейската комисия и следва да се възстановят от Бенефициента.

Имайки предвид, че крайната цел на финансовия анализ е 1) да заключи дали даден проект генерира приходи и 2) да определи размера на тези приходи, бенефициентът следва да използва „Ръководство за анализ разходи-ползи на инвестиционните проекти” на ЕК от 16.06.2008 г. („Guide to cost-benefit analysis of investment projects”) в частта му „Финансов анализ”, публикуван на интернет страница:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/working/sf2000_en.htm.

ВАЖНО!

Безвъзмездната финансова помощ не може да бъде предоставяна за дейности с цел или генериращи нетна печалба в резултат на изпълнението на проекта.

Проект, генериращ приходи, е всяка дейност, включваща предоставяне на услуга срещу заплащане, или дейност, която във всеки случай ще позволи на кандидатстващата организация да генерира приходи.

Нетна печалба е:

Превишение на текущата стойност на приходите, директно породени от ползвателите на проекта, над текущата стойност на оперативните разходи от дейността, изчислени за определен референтен период.

4.2. Режим на държавни помощи

Съществува **обща забрана за предоставянето на държавни помощи**¹.

Държавна помощ е всяка помощ, предоставена от държавата или общината или за сметка на държавни или общински ресурси, пряко или чрез други лица, под каквато и да е форма, която нарушава или застрашава да наруши свободната конкуренция чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия, производството или търговията на определени стоки, или предоставянето на определени услуги, доколкото се засяга търговията между държавите-членки на ЕС².

«Предприятие» по смисъла на чл. 87 от Договора за създаване на Европейската общност (ДЕО) е всяка структура, ангажирана със стопанска дейност, независимо от правния й статут и начина ѝ на финансиране³. Макар и **неправителствените организации** да не са стопански субекти, според чл. 3, ал. 3 от Закона за юридическите лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ) те могат при определени условия да извършват допълнителна стопанска дейност. Затова **е вероятно за тях да са приложими разпоредбите за държавните помощи**. Това се отнася както за ЮЛНЦ, учредени за общественополезна дейност, така и за ЮЛНЦ в частна полза. Същото важи за читалищата, които са уредени със закона за народните читалища и съгласно чл. 2, ал. 2 от същия закон се считат за юридически лица с нестопанска цел (с посл. изм. в ДВ. бр.47 от 22 юни 2010г.)

Предвидени са няколко изключения от общата забрана за държавните помощи⁴. Така например, мярката е допустима, ако попада в обхвата на регламентите за **минимална помощ „de minimis”**. Минимална е помощта, която поради своя размер не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея и поради това не

¹ Чл.87, пар.1 от Договора за създаване на Европейската общност (ДЕО). За повече информация виж http://www.stateaid-bg.com/finance/opencms/finance/eu_normi/index.html

² Виж чл.87, пар.2 и 3 от ДЕО, както и вторичното законодателство.

³ Решение на Съда на ЕО от 23 април 1991 г., Klaus Hofner и Fritz Elser срещу Macrotron GmbH. Дело C-41/90 http://eur-lex.europa.eu/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexplus!prod!CELEXnumdoc&lg=en&numdoc=61990J0041, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:61990J0041:BG:NOT>

Решение на Съда на ЕО, дело C-222/04 Cassa di Risparmio di Firenze <http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=en&Submit=Rechercher&alldocs=alldocs&docj+docj&docop=docop&docor=docor&docjo=docjo&numaff=C-222/04&datefs=&nomusuelldomaine=&mots=&resmax=100>

⁴ Виж чл.87, пар.2 и 3 от ДЕО, както и вторичното законодателство.

се счита за държавна помощ по смисъла на чл. 87, пар. 1 от ДЕО. Уредбата на минималната помощ се съдържа в Регламент на Комисията (ЕС) № 1998/ 2006. Този регламент не се прилага за ограничен кръг отрасли и дейности⁵.

Безвъзмездно предоставяната финансова помощ в рамките на настоящата схема задължително трябва да отговаря на условията за държавни помощи, в случай, че партньор е неправителствена организация, която извършва стопанска дейност. Разходите по настоящата схема попадат в режим „de minimis” съгласно Регламент (ЕО) 1998/ 2006 от 15 декември 2006 г. относно прилагането на членове 87 и 88 от ДЕО към минималната помощ (ОВ, L 379(28.12.2006).

За да се ползва от **правилото „de minimis”, общият размер на безвъзмездната финансова помощ**, предоставен на ЮЛНЦ, извършващи стопанска дейност, **не** трябва да надвишава **левовата равностойност на 200 000 евро (391 166 лв.) за период от три последователни фискални години, независимо от формата на помощта и преследваните с нея икономически цели.** Помощта трябва да бъде прозрачна, т.е. да позволява размерът ѝ да бъде изчислен предварително.

Управляващият орган на ОПРР изисква партньорът ЮЛНЦ да декларира дали извършва допълнителна стопанска дейност или не (**т. 1 от Приложение В5**).

Когато по процедурата участват като партньори ЮЛНЦ, които не извършват допълнителна стопанска дейност, тяхното финансиране по ОПРР няма да се третира като минимална помощ („de minimis”).

Когато ЮЛНЦ извършва допълнителна стопанска дейност, но декларира, че помощта по ОПРР няма да подпомага стопанската му дейност (**т. 2 от Приложение В5**), помощта по ОПРР няма да се третира като минимална.

Ако, обаче, безвъзмездната финансова помощ по ОПРР подпомага, дори индиректно и в бъдеще, стопанската дейност на даденото ЮЛНЦ, трябва да бъде спазено правилото de minimis. Това означава, че общият размер на всички получени минимални помощи (включително тази по ОПРР) не трябва да надвишава левовата равностойност на 200 000 евро (391 166 лв.) за периода от последните три фискални години (текущата фискална година и предишните две фискални години), независимо от формата, целта и източника на помощта. Това се декларира от партньора ЮЛНЦ в **т. 4 от Приложение В5**. Получените минимални помощи следва да се опишат в **т. 3 от Приложение В5**.

ВАЖНО!

Допустими бенефициенти по настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ са **общините, посочени в т.4.3.2.2.** Общините са публични органи за местно самоуправление, които не се явяват предприятия по смисъла на чл. 87 от Договора за създаване на Европейската общност. Следователно ще се осъществява трансфер на държавен ресурс към публичен орган. Ще се финансират включително дейности, свързани с подобряване, обновяване и модернизиране на публична инфраструктура. В този смисъл предоставянето на безвъзмездна финансова помощ по настоящата схема не се явява държавна помощ.

В случай, че предоставено на партньор ЮЛНЦ безвъзмездно финансиране има характер на

⁵ Чл.1, пар.1 от Регламент на Комисията (ЕС) № 1998/ 2006: Регламентът не се прилага към помощите: за предприятия, осъществяващи дейности в отрасъл „рибарство и аквакултури”; осъществяващи дейност по първично производство на селскостопански продукти; осъществяващи дейност по преработка и реализация на селскостопански продукти, в определени случаи; за дейности по износа за трети страни или държави членки, в определени случаи; за помощите, предоставени в зависимост от използването на местни вместо вносни стоки; помощите, осъществяващи дейност в отрасъл „въгледобив”; осъществяващи сухопътни превози на товари и получаващи помощи за придобиване на товарни автомобили; помощите за предприятия в затруднение.

минимална помощ, то той трябва да има предвид следното:

- в уведомлението за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ изрично ще бъде упоменато, че финансирането по ОПРР представлява минимална помощ, като това ще залегне и в договора.
- за партньора важи ограничителния таван за предоставяни минимални помощи от 200 000 евро (391 166 лв.) за период от три поредни фискални години⁶; затова той има задължението да декларира полученото по ОПРР финансиране при бъдещо кандидатстване за финансова помощ, предоставяна от органи на централната или местната власт и от държавни или общински ресурси.
- партньорът е длъжен да поддържа документацията относно получената минимална помощ за срок от три години след приключване на оперативната програма.⁷
- партньорът носи отговорност за верността на декларираните обстоятелства и подлежи на проверка от страна на европейските и националните контролни органи.
- при установени нарушения на правилата за държавни помощи, партньорът ще трябва да възстанови получените финансови средства заедно с дължимите лихви.

4.3. Правила за допустимост по настоящата схема

Съществуват три вида критерии за допустимост, отнасящи се до:

- *Допустимост на кандидатите и партньорите, т.е. организациите, които биха могли да кандидатстват за отпускане на безвъзмездна финансова помощ (4.3.1),*
- *Допустимост на дейностите, т.е. проектите, за които може да бъде отпусната безвъзмездна финансова помощ (4.3.2),*
- *Допустимост на разходите, които се включват при определяне размера на безвъзмездната финансова помощ (4.3.3).*

4.3.1. Допустимост на кандидатите и партньорите

4.3.1.1. Специфични изисквания за допустимост на кандидата

Допустими кандидати по настоящата схема са:

- **Общините**, посочени в т.4.3.2.2;

Кандидатите трябва:

- да са пряко отговорни за подготовката и управлението на проекта и да не са посредници;
- да имат опит и да могат да демонстрират своя капацитет за управление на дейности, съответстващи на дейностите, за които се кандидатства;
- да притежават стабилен и достатъчен финансов ресурс, за да се гарантира изпълнението на дейностите по проекта.

⁶ За предприятия в отрасъл «сухопътен транспорт» таванът на помощта е 100 000 евро.

⁷ Чл.3, пар.3 от Регламент на Комисията (ЕС) № 1998/ 2006.

4.3.1.2. Партньорство и допустимост на партньорите

По настоящата схема кандидатът може да участва самостоятелно или в партньорство.

Допустими партньори по настоящата схема са:

- общините, посочени в т.4.3.2.2;
- неправителствени организации, които са регистрирани по ЗЮЛНЦ като юридически лица с нестопанска цел и читалища.

В случай, че партньорите са неправителствени организации, те трябва:

- да са регистрирани като юридически лица с нестопанска цел по ЗЮЛНЦ или по Закона за народните читалища;
- да са учредени (съгласно съдебната им регистрация) поне **12 месеца преди датата на публикуване** на настоящата покана за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Всяка организация може да изпълнява ролята на партньор само в едно проектно предложение. Партньорската организация трябва да разполага с достатъчен капацитет, за да изпълни поетите ангажименти по проекта.

Партньорите участват при изпълнението на проекта, като направените от тях разходи в тази връзка са допустими по идентичен начин, както и разходите, направени от бенефициента.

В съответствие с чл. 7, ал. 1, ал. 2 и ал. 3 от ПМС №121/ 31.05.2007 г., партньорите **не могат да участват в процедурата за набиране на проектни предложения** или да получат безвъзмездна финансова помощ ако:

- а) са обявени в несъстоятелност, са обект на открито производство по несъстоятелност, ликвидация, тяхната дейност е поставена под съдебен надзор, сключили са споразумение с кредитори, преустановили са стопанска дейност, са обект на производство, свързано с такива въпроси и се намират в подобна процедура съгласно националните законови и подзаконови актове;
- б) са осъдени за престъпление по служба с влязла в сила присъда;
- в) са признати за виновни за тежки правонарушения при упражняване на професионална дейност, доказани с всякакви средства, които Договарящият орган може да обоснове;
- г) не са изпълнили задълженията, свързани с плащане на вноски за социално осигуряване или плащане на данъци в съответствие с правните разпоредби на Република България;
- д) са осъдени с влязла в сила присъда за измама, корупция, участие в престъпна организация или всякаква друга незаконна дейност, накарняваща финансовите интереси на Общностите;
- е) вследствие на друга процедура за възлагане на обществена поръчка или отпускане на безвъзмездна финансова помощ, финансирани от бюджета на Общностите, са били обявени в тежко нарушение, поради неизпълнение на своите договорни задължения;
- ж) са обект на конфликт на интереси;

- з) са представили умишлено документи с невярно съдържание при осигуряване на информацията, поискана от Договарящия орган като условие за участие в процедурата за кандидатстване за безвъзмездна финансова помощ, или не предоставят тази информация.
- и) член на управителен или контролен орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, включително прокурист или търговски пълномощник, е свързано лице по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителната разпоредба на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси с ръководителя на Управляващия/Договарящия орган;
- й) попадат в случаите по чл. 21 или 22 от Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси.

Изискванията по (и) и (й) се прилагат съответно и за всички лица, които са овластени да представляват партньора и са вписани в търговския регистър или в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел или са определени като такива в учредителния акт, когато тези обстоятелства не подлежат на вписване.

Партньорът трябва да приложи към документите за кандидатстване декларация, че не попада в нито едно от горепосочените обстоятелства (**Приложение В3**).

В съответствие с чл. 7, ал. 4 от ПМС №121/ 31.05.2007 г. горепосочените изисквания не се отнасят за кандидатите и за партньорите, които са бюджетни предприятия.

Кандидатите ще бъдат изключвани от участие в процедурата за подбор на проекти и отпускане на безвъзмездна финансова помощ, ако те или техните партньори са направили опит да получат поверителна информация или да повлияят на Оценителната комисия или на Договарящия орган в процеса на оценка по настоящата схема.

ВАЖНО!!!

Партньорствата, създадени за целите на настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, не е необходимо да бъдат регистрирани в съда.

Кандидатът и всички партньори заедно подписват Декларация за партньорство (Приложение Д) и Договор за партньорство в свободен текст, уреждащ взаимоотношенията между кандидата и всички партньори по време на изпълнение на проекта.

4.3.1.3. Изпълнители от страна на бенефициента

Бенефициентът има право да сключва договори с изпълнители за осъществяването на дейности по проекта. При избора на изпълнители Бенефициентът прилага Закона за обществените поръчки и нормативните актове по прилагането му в случаите, когато се явява възложител по смисъла на чл. 7 и чл. 14, ал. 4 и 5 от Закона за обществените поръчки (ЗОП) и чл. 1, ал. 4 от Наредбата за възлагане на малки обществени поръчки (НВМОП).

Бенефициентът може да делегира на партньора/ите управлението на дейности по проекта на обща стойност **не по-висока от 40% от общия размер на допустимите разходи по проекта.**

Когато не е възложител по смисъла на ЗОП и НВМОП, партньорът прилага процедурите за определяне на изпълнител съгласно ПМС № 55 от 12 март 2007 г. за условията и реда за определяне на изпълнител от страна на бенефициенти на договорена безвъзмездна финансова помощ от Структурните фондове на Европейския съюз, програма ФАР на

Европейския съюз и от финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство.

Договарящият орган ще осъществява предварителен, текущ и последващ контрол за спазване от страна на Бенефициента/партньора на процедурите за определяне на изпълнител. При представяне на искане за междинно или окончателно плащане от страна на Бенефициента, Договарящият орган ще извършва проверка на процедурите за определяне на изпълнител, с оглед признаване на разходите за съответната дейност, възложена на изпълнител.

4.3.2. Допустими дейности, за които може да се кандидатства

4.3.2.1. Продължителност:

Планираната продължителност на проекта **не може да надвишава 24 месеца.**

ВАЖНО!!!

Кандидатът трябва да има предвид и да включи в продължителността на проекта необходимото време за подготовка, съгласуване и провеждане на процедури като: провеждане на обществени поръчки за услуги и/или доставки, отчетност и одит и окончателно разплащане към изпълнителите и др.

4.3.2.2. Териториален обхват

Интервенциите по настоящата схема трябва да се осъществяват на територията на Република България, в рамките на **86 общини, обособени в три компонента.**

Компонент 1 обхваща седемте общини на големите градове, както следва:

1	Бургас	2	Варна	3	Плевен
4	Пловдив	5	Русе	6	Стара Загора
7	София				

Компонент 2 обхваща 29-те средноголеми града с население над 20 000 жители:

Благоевград	Кърджали	Разград
Гоце Делчев	Дупница	Силистра
Петрич	Кюстендил	Сливен
Лом	Ловеч	Монтана
Пазарджик	Велинград	Смолян
Перник	Панагюрище	Казанлък
Велико Търново	Свищов	Търговище

Видин	Карлово	Хасково
Враца	Добрич – град	Шумен
Габрово	Ямбол	

Компонент 3 обхваща останалите 50 общини:

Област Благоевград	Област Ловеч	Област Сливен
Сандански	Троян	Нова Загора
Област Бургас	Област Пазарджик	<u>Област София</u>
Айтос	Белово	Божурище
Камено	Пещера	Ботевград
Карнобат	Септември	Елин Пелин
Поморие	Област Перник	Костинброд
Созопол	Радомир	Самоков
Област Варна	Област Плевен	Област Стара Загора
Аврен	Долна Митрополия	Чирпан
Аксаково	Долни Дъбник	Раднево
Белослав	Червен Бряг	Област Търговище
Девня	Област Пловдив	Попово
Провадия	Асеновград	Област Хасково
Област Велико Търново	Куклен	Димитровград
Горна Оряховица	Марица	Харманли
Лясковец	Първомай	Област Шумен
Област Враца	Садово	Каспичан
Бяла Слатина	Раковски	Нови пазар
Мездра	Родопи	Област Ямбол

Област Габрово	Сопот	Тунджа
Севлиево	Стамболийски	
Област Добрич	Област Силистра	
Балчик	Дулово	
Добричка		

4.3.2.3. Допустими дейности за финансиране по настоящата покана, обособени в следните групи:

- 1. Организиране и/или провеждане на иновативни културни събития и прилагане на добри практики,** с цел обогатяване на културния живот и повишаване на привлекателността на населените места в агломерационните ареали и изграждане на местната идентичност.
- 2. Дейности за обществено осведомяване, промотиране и реклама на провежданите иновативни културни събития;**
- 3. Дребномащабни инфраструктурни дейности,** свързани с организацията и провеждането на иновативното културно събитие (изграждане на достъпна архитектурна среда за хора с увреждания, реализация на дейности по благоустрояване и/или озеленяване на пространства, пряко свързани с изпълнение на иновативното културно събитие);
- 4. Осигуряване на подходящо оборудване и обзавеждане, свързано с организираните събития:** закупуване на технически съоръжения и оборудване (сцени, ограждения, озвучителна, осветителна и видео техника, мултимедия, екрани и др.)

ВАЖНО!!!

Проектното предложение следва да включва задължително комбинация от първите две дейности (т.1 и т.2), свързани с организиране и промотиране на иновативно културно събитие.

Дребномащабните инфраструктурни дейности трябва да са свързани с изпълнението на задължителните дейности, т.е. да са логично обвързани с цялостната концепция на проекта.

Проектните предложения следва да демонстрират значителен принос за повишаване на привлекателността на населеното място.

Всички проектни предложения трябва да доказват приноса си за опазване и подобряване на околната среда.

Проектните предложения следва да демонстрират включване на разнообразни групи участници: представители на различни етнически, социални, езикови и т.н. групи, както и групи в неравностойно положение.

Предложеното иновативно културно събитие следва да се основава на широко проучване и анализ на търсенето. Този анализ трябва да демонстрира участието на

заинтересованите страни в избора на иновативно културно събитие. Процесът на избор на събитие трябва да е прозрачен и информиран.

Иновативното културно събитие трябва да се проведе/организира задължително два пъти в рамките на периода на изпълнение на проекта.

В допълнение, кандидатът следва да докаже устойчивост на направените интервенции, в т.ч. провеждане на съответното събитие в период до 1 г. след приключване на дейностите по проекта.

ВАЖНО!

1. Допустими са разходи като наем на оборудване и сцени, озвучаване, осветление, наем на стопански инвентар, охрана на събития и др.,
2. Допустимо е изграждането/монтирането на леки преместваеми постройки и съоръжения с цел осигуряване организирането на културното събитие.
3. В случай на дребномащабни инфраструктурни дейности, същите следва да се извършват върху **общинска** собственост.

ВАЖНО!

Разходи за проект, подпомаган по други европейски програми и други донори, както и по национални програми с публично финансиране, не може да бъде едновременно допустим и за финансова помощ по настоящата схема за същите дейности. Следователно кандидат, подпомаган по други европейски програми и други донори, както и по национални програми с публично финансиране, може да кандидатства по настоящата схема за безвъзмездна помощ единствено **за други, нефинансирани по тези програми, дейности (разходи).**

При разработването на проектното предложение кандидатите задължително трябва да предвидят в изпълнението дейности за:

- **Одит на проекта** – задължително е да бъде извършен одит на проекта. Одитът на проекта трябва да бъде извършен от регистриран одитор, член на Института на дипломираните експерт-счетоводители или от фирма за одит, като докладът за одит трябва да бъде приложен към окончателния финансов отчет на проекта;
- **Дейности за осигуряване на публичност и информираност** – съгласно чл. 6 от Общи условия към финансираните по Оперативна програма “Регионално развитие” 2007-2013 г. договори за безвъзмездна финансова помощ и Насоките за осъществяване на мерките за информация и публичност, изготвени от Управляващия орган (Приложение 3 към настоящите насоки). С оглед осигуряване на публичността и информирането на обществеността относно финансовия принос на ЕС за реализацията на проекта е необходимо проектното предложение да предвижда пресконференция/ конференция/ кръгла маса по повод стартирането на проекта, както и подобно събитие при приключване на проекта за оповестяване резултатите от реализацията му. Тези дейности не бива да се смесват с дейностите за обществено **осведомяване, промотиране и реклама на провежданите иновативни културни събития**, които са заложиени в проекта (Вж. т.4.3.2.3.)

4.3.2.4. Недопустими дейности/проекти за финансиране по настоящата схема са:

- Дейности на територията на общините извън обхвата на посочените в т. 4.3.2.2.;
- Дейности/интервенции върху обекти частна собственост;
- Дейности, свързани с политически партии;
- Благотворителни дарения;
- Дейности (разходи за дейности), финансирани от националния бюджет, програми на Общността или други донорски програми.

4.3.2.5. Брой предложения за безвъзмездна финансова помощ на кандидат

ВАЖНО!

Всеки кандидат може да представи **само едно проектно предложение** по настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

В случай, че кандидат представи повече от едно проектно предложение по схемата, то всички негови предложения ще бъдат изключени от процедурата по оценка.

Всеки партньор може да бъде партньор **само в едно проектно предложение**.

4.3.2.6. Степен на готовност/зрялост на проекта

Кандидатите задължително представят към Формуляра за кандидатстване:

- проучване и анализ на нуждите от организирането на иновативното културно събитие в населеното място. Този документ предоставя обосновка как е избрано иновативното културно събитие, обект на проектното предложение. Документът следва да бъде изготвен в процес на широко обсъждане със заинтересованите страни (фокус групи, кръгли маси, открити обсъждания, гласуване), както и да бъде публикувана информация на интернет-страницата на кандидата.
- **остойностени технически спецификации (съгласно Приложение Б2)** за оборудването/съоръженията/обзавеждането, които следва да бъдат закупени със средства по проекта *(ако е приложимо)*.

В случаите, когато проектното предложение включва изпълнение на дребномащабни инфраструктурни дейности, кандидатът следва да представи:

- Обяснителна записка за предвидените строително/ремонтни работи;
- Схема/архитектурен план на обекта на интервенция;
- **остойностена количествено-стойностна сметка (съгласно Приложение Б1)** за инфраструктурните дейности, предвидени по проекта *(ако е приложимо)*.

4.3.3. Допустими разходи: разходи, които се признават при отпускане на безвъзмездна финансова помощ

При предоставяне на безвъзмездната финансова помощ ще бъдат взети под внимание само „допустимите разходи”. Бюджетът представлява, както предварителна оценка на очакваните разходи, така и максимален размер на “допустимите разходи”. Единичните стойности на допустимите разходи трябва да се базират на нормативно определени размери или на реални пазарни цени.

Допустимите разходи не трябва да противоречат на:

- правилата, описани в *Регламент (ЕО) №1080/2006г.* на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския фонд за регионално развитие и за отмяна на Регламент (ЕО) №1783/1999г., *Регламент (ЕО) №1083/2006г.* на Съвета относно определянето на общи разпоредби за Европейския регионален фонд, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999г., *Регламент на ЕК (ЕС) № 1685/2000 г.* за приемане на подробни правила за изпълнението на Регламент (ЕС) № 1260/1999 г. на Съвета относно приемливостта на разходи за дейности, съвместно финансирани от Структурните фондове на ЕС,
- ПМС №62/ 21.03.2007 г. за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, за финансовата рамка 2007-2013 г., и
- ПМС №245/ 09.10.2007 г. за приемане на детайлни правила за допустимост на разходите по Оперативна програма „Регионално развитие”, съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие, за финансовата рамка 2007-2013 г.

За да се считат за допустими, разходите трябва:

- 1) да са необходими за изпълнението на проекта, да са заложи в договора по смисъла на чл.3 от ПМС №121/ 31.05.2007 г. и да отговарят на принципите за добро финансово управление – икономичност, ефикасност и ефективност на вложените средства;
- 2) да са действително извършени, като тяхното възникване да бъде отчетено въз основа на първични счетоводни документи или други документи с еквивалентна доказателствена стойност съгласно националното законодателство;
- 3) да са действително платени и отчетени през периода за допустимост на разходите по чл.3 от ПМС №245/ 09.10.2007г.;
- 4) да са отразени в счетоводната и данъчна документация на бенефициента и да могат да бъдат проследени въз основа на ефективно функционираща одитна пътека;
- 5) да могат да се установят и проверят, и да бъдат подкрепени от оригинални разходооправдателни документи;
- 6) да не са финансирани по друг проект, програма или друга финансова схема, финансирана от публични средства на националния или европейския бюджети;
- 7) разходите, свързани с изпълнението на договори за доставка на стоки, предоставяне на услуги и строителство са допустими, ако договорите са сключени при спазване изискванията на националното законодателство за възлагане на обществени поръчки и разпоредбите на ПМС № 55/ 12.03.2007 г.

Период на допустимост на разходите

Общият период на допустимост на разходите по Оперативната програма се определя съгласно чл.3, ал.1 от ПМС №62/ 21.03.2007 г. и чл. 3 от ПМС №245/09.10.2007 г., а именно **от 01.01.2007 г. до 31.12.2015 г.**

Преки допустими разходи

Преките допустими разходи съгласно ПМС № 245/ 09.10.2007 г. са свързани с изпълнението на дейностите по сключени договори, обобщени в следните основни групи:

1. организиране на събития (изложби, фестивали, представления, концерти, възстановки и др.).

2. разходи за разработване на тръжна документация за процедура за определяне на изпълнител - **в размер до 15 000 лв.**;
3. разходи за закупуване на оборудване, съоръжения, обзавеждане и нематериални активи - **до 20% от преките допустими разходи по проекта**;
4. разходите за амортизация на амортизируеми активи, които са пряко свързани с целите на съфинансирувания проект, са допустими при спазване на условията на чл.4 ал.6 от ПМС № 62/ 21.03.2007 г.;
5. разходи за маркетингови и рекламни дейности, в т.ч. изработване и разпространение на информационни и рекламни материали, промоционални прояви, свързани с организиране на събития и др.
6. разходи за предоставяне на консултации, разходи за изработване и разпространение на информационни и рекламни материали, реклама в медиите;
7. разходи за услуги, които са пряко свързани с проекта, съфинансиран от Оперативната програма и са необходими за неговата подготовка и изпълнение, като транспорт, наеми, дизайнерски, информационно-технологични, консултантски, правни и нотариални, изследвания, експертни, маркетингови, поставяне на указателни табели, финансово-счетоводна проверка, застраховки и други услуги;
8. разходи за наем на сгради, оборудване, стопански инвентар и др., когато са пряко свързани с проекта;
9. разходи за инфраструктурни дейности – в размер до **10% от общите преки допустими разходи**;
10. разходи за дейности по информиране и публичност за проекта, съфинансиран по Оперативната програма - в размер до **1% от преките допустими разходи по проекта**;
11. разходи за одит – в размер до **1% от общите допустими разходи по проекта**;

Разходи за изготвяне на формуляра за кандидатстване са допустими в размер до 10 000 лв.

Допустими разходи за организация и управление:

- разходи за възнаграждения на лица, пряко ангажирани с дейности по управлението и/или изпълнението на проекта, включително дължимите осигурителни вноски,
- разходи за командировки (пътни, дневни и квартирни) на лица, пряко ангажирани с дейности по управлението и/или изпълнението на проекта в страната при положение, че са извършени и отчетени в съответствие с приложимата нормативна уредба в тази област;

Разходите за организация и управление не трябва да надвишават 4% от стойността на общите преки допустими разходи по проекта.

ВАЖНО!!!

Кандидатът може да включи в екипа по проекта само физически лица.

Разходите за възнаграждения на физическите лица трябва да бъдат доказани единствено чрез трудови или граждански договори и трябва да се отчитат само и единствено в Раздел 1 „Човешки ресурси” на Бюджета.

При условие, че дейността по управлението на проекта се възлага на външни за

бенефициента физически лица и цената на извършваната услуга попада в стойностните граници, посочени в ЗОП и Наредбата за възлагане на малки обществени поръчки (НВМОП), за бенефициента ще възникне задължение за спазване съответните разпоредби на ЗОП/НВМОП.

Ако дейностите по управление на даден проект се изпълняват от служители на бенефициента, за него не възниква задължение за провеждане на процедура по ЗОП, тъй като изпълнението се извършва в самата организация.

Специфични допустими разходи

Невъзстановим данък добавена стойност, съгласно Указание на Министерство на финансите № 91-00-502/27.08.2007г. за третиране на ДДС като допустим разход при изпълнение на проекти по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС (**Приложение И от Насоките за кандидатстване**).

Бенефициентът определя ДДС като невъзстановим, когато:

1. бенефициентът не е регистриран по ЗДДС;
2. бенефициентът е регистрирано лице по чл. 99 и чл. 100, ал. 2 по ЗДДС;
3. бенефициентът е регистрирано лице по ЗДДС на основание, различно от посоченото в т. 2, и стоките и услугите, финансирани по настоящата схема са предназначени за:
 - извършване на освободени доставки по глава четвърта по ЗДДС, или
 - безвъзмездни доставки, или за дейности, различни от икономическата дейност на лицето.
4. бенефициентът е регистрирано лице по ЗДДС и правото на приспадане на данъчен кредит за получените стоки и услуги, финансирани по настоящата схема, не е на лице на основание чл. 70, ал. 1, т. 4, 5 от ЗДДС.

4.3.4. Недопустими разходи

Недопустими разходи по схемата за безвъзмездна финансова помощ са недопустимите разходи съгласно правилата за Структурни фондове на ЕС: (Регламент (ЕО) №1080/2006г. на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския фонд за регионално развитие и за отмяна на Регламент (ЕО) №1783/1999г., Регламент (ЕО) №1083/2006г. на Съвета относно определянето на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999г., Регламент на ЕК (ЕС) № 1685/2000 г. за приемане на подробни правила за изпълнението на Регламент (ЕС) № 1260/1999 г. на Съвета относно приемливостта на разходи за дейности, съвместно финансирани от Структурните фондове на ЕС, Постановление на Министерски съвет № 62 от 21 март 2007 г., както и Постановление №245/ 09.10.2007 г. за приемане на детайлни правила за допустимост на разходите по Оперативна програма „Регионално развитие”, съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие, за финансовата рамка 2007-2013г.

Недопустими разходи съгласно разпоредбите на ПМС № 62/21.03.2007г и ПМС 245/09.10.2007г.

1. разходи, за които вече е получавана публична безвъзмездна помощ от националния или европейския бюджети, дори и частично;
2. разходите, определени за недопустими съгласно чл. 4, ал. 13 и чл. 9, ал. 1 на ПМС № 62/21.03.2007г.;

3. разходи за закупуване на втора употреба съоръжения и оборудване, с изключение на случаите, когато целите на проекта не биха били постигнати без закупуването на подобно оборудване и при спазване едновременно на следните условия (чл.8, ал.2 на ПМС 245/09.10.2007г.):
- продавачът да не ги е закупил с публична безвъзмездна помощ, дори и частично, в периода от последните 7 години преди подаване на проектното предложение;
 - цената им да не надвишава пазарната стойност, установена от независим сертифициран оценител или надлежно оторизиран орган към деня на покупката и да е по-малка от разходите за придобиване на подобни нови активи;
 - да имат технически характеристики, необходими за изпълнение на проекта, да са в съответствие с приложимите норми и стандарти и да са експлоатационно годни. Това съответствие следва да бъде валидно за целия период на изпълнение на проекта и за срок не по-малък от периода, определен в чл.57 от Регламент (ЕО)1083/2006 г.на Съвета;
 - да има одобрение от Управляващия орган за закупуването им;
4. разходи по договори за услуги и доставки, свързани със следните договори с подизпълнители (чл. 8, ал. 3 на ПМС 245/09.10.2007г):
- договори с подизпълнители, които увеличават разходите за изпълнение на дейността, без да създават добавена стойност;
 - договори с посредници и консултанти, в които плащането е определено като процент от общия разход за дейността, освен ако конкретният бенефициент може да докаже, че плащането се отнася за действително извършената работа или услуга;
5. разходи за лихви, разноските за финансови трансакции, комисионните и загубите от курсови разлики при обмяна на чужда валута, и други чисто финансови разходи;
6. други данъци и такси, с изключение на случаите, предвидени в чл. 7, т. 11 на ПМС 245/ 09.10.2007г.;
7. разходи за покриване на възможни бъдещи загуби или дългове;
8. възстановим данък добавена стойност съгласно чл. 9, ал. 1 на ПМС № 62/ 21.03.2007 г.

Специфични недопустими разходи по настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ са:

- Разходи за закупуване/наем на съоръжения, оборудване, обзавеждане и нематериални активи, които не са предназначени за целите на проекта;
- Направеният от бенефициента **принос в натура** не представлява действителен разход и **не се счита за допустим**. Този принос няма да бъде зачитан за съфинансиране от страна на бенефициента по настоящата схема.

ВАЖНО!!!

Размерът на безвъзмездната финансова помощ е дължим до размера на сертифицираните допустими разходи. Извършените от бенефициента недопустими разходи не подлежат на възстановяване.

5. НАЧИН НА КАНДИДАТСТВАНЕ И ПРОЦЕДУРА НА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

5.1. Формуляр за кандидатстване

Кандидатите, които желаят да участват с проектни предложения в настоящата схема за безвъзмездна финансова помощ, трябва да използват Формуляра за кандидатстване, приложен към настоящите Насоки (**Приложение А**) и съответните приложения, публикувани на интернет адресите www.mrrb.government.bg и www.bgregion.eu.

Формулярът за кандидатстване трябва да бъде попълнен внимателно и максимално ясно, така че да може да бъде оценен правилно. Кандидатите трябва да бъдат точни и да опишат подробно как смятат да изпълнят целите на проекта, какви ще бъдат ползите от него и как проектът съответства на целите на настоящата схема.

Кандидатите трябва да попълнят и представят Формуляра за кандидатстване в зададения WORD – формат на **български език**.

Няма да се приемат Формуляри, попълнени на ръка.

Формулярът за кандидатстване със съответните приложения трябва да бъде подаден в 1 оригинал и копия на хартия, във формат А4, окомплектован в отделни папки. . Оригиналът и двете копия трябва да имат абсолютно идентично съдържание.

Формулярът за кандидатстване (**Приложение А**), Бюджетът на проекта – Таблица 1: Общи допустими разходи, Таблица 2: Източници на финансиране, Таблица 3: Опис на дейностите за публичност на проекта, Таблица 4 – Опис на дейностите за създаване на иновативно събитие, Таблица 5 – Опис на дейностите по оповестяване и промотиране на културните услуги и Таблица 6 – Опис на разходите за други външни услуги (**Приложение Б**), Количествено-стойностната сметка (**Приложение Б1**) и Техническите спецификации (**Приложение Б2**) трябва да бъдат представени **и на електронен носител (компакт-диск)**. Представените електронни файлове трябва да съдържат идентично предложение на това, което е представено на хартиен носител. Всеки документ от проектното предложение (**Приложения А, Б, Б1 и Б2**) трябва да бъде представен като отделен и неделим файл (напр. Формулярът за кандидатстване трябва да бъде представен отделно и не трябва да бъде разделян на няколко файла).

За улеснение на обработката на проектните предложения моля представете оригинала и двете копия на предложението, отпечатани на хартия във формат А4, подвързани поотделно в класьори с твърди корици и ясно обозначени като „оригинал” и „копие”. Всеки класьор следва да съдържа опис на приложените документи, включително и на отделните части от техническата документация.

5.2 Как и къде се изпращат проектните предложения

Попълненият формуляр за кандидатстване със съответните приложения трябва да бъде подаден в запечатан плик с препоръчана поща, по куриер или да бъде доставен на ръка на следния адрес:

**гр. София, п.к. 1202, ул. “Св. Св. Кирил и Методий” № 17 – 19,
Министерство на регионалното развитие и благоустройството,
Главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие”,**

Отдел „Изпълнение на програмните приоритети”.

При получаване на попълнения формуляр за кандидатстване със съответните приложения към него на кандидата се издава разписка с подпис и дата.

На плика, съдържащ формуляра за кандидатстване, трябва да бъде написано следното:

ПРОЕКТНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ – ДА НЕ СЕ ОТВАРЯ	
Бюджетна линия:	BG161PO001/1.1-10/2010
Име на Приоритетна ос:	1. „Устойчиво и интегрирано градско развитие”
Име на Операция:	„Социална инфраструктура”
Име на схемата:	„Подкрепа за създаване и промотиране на иновативни културни събития”
Наименование на проектното предложение:
Пълното име на кандидата:
БУЛСТАТ на кандидата:
Пълният адрес за кореспонденция на кандидата:

5.3. Краен срок за получаване на проектни предложения

Крайният срок за получаване проектни предложения е **07 януари 2011 г. в 16:00 ч. местно време.**

5.4. Допълнителна информация

Въпроси във връзка с попълването на формулярите за кандидатстване и изискванията по настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна помощ могат да се задават на:

Електронен адрес: opr@mrmb.government.bg,

Факс: 987 74 50 или

Адрес за кореспонденция: гр.София пощ. код 1202,

ул. “Св. Св. Кирил и Методий” № 17–19,

Министерство на регионалното развитие и благоустройството,

Главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие”,

Отдел „Изпълнение на програмните приоритети”

Кандидатите могат да искат разяснения във връзка с процедурата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ до 21 дни преди крайния срок за получаване на проектни предложения. Управляващият орган отговаря на поставените въпроси в срок до 5 работни дни от получаването им, но **не по-късно от 11 дни преди крайния срок за получаване на проектни предложения.**

В изпълнение на разпоредбите на чл. 16, ал. 3 от ПМС 121/ 31.05.2007 г. и с оглед осигуряване на равнопоставено третиране на кандидатите, Управляващият орган няма да

дава предварителни становища относно съответствие на дейности/проект или кандидат с условията за кандидатстване.

ВАЖНО!

Публикуваните отговори на въпроси, изпратени на електронния адрес на ОПРР, представляват официално становище на Управляващия орган и трябва да бъдат вземани под внимание от потенциалните бенефициенти при изготвяне на документацията за кандидатстване.

Въпросите и отговорите се предоставят и на Оценителната комисия и се вземат предвид при осъществяване на оценката на проектните предложения.

5.5. Оценка и подбор на проектни предложения

Всички проектни предложения се оценяват в съответствие с критериите, описани в Насоките за кандидатстване.

Оценката се документира чрез попълването на оценителни таблици. Оценката на проектните предложения включва следните етапи:

Етап 1: Оценка на административното съответствие;

Етап 2: Оценка на допустимостта;

Етап 3: Техническа и финансова оценка /Оценка на качеството/.

Всички етапи на оценката се извършват от Оценителна комисия, назначена със заповед на ръководителя на Договарящия орган.

5.5.1. Етап 1: Оценка на административното съответствие

Оценката на административно съответствие включва проверка за спазване на критериите, посочени в Контролен лист 1 – Оценка на административното съответствие към Формуляра за кандидатстване:

- Формулярът за кандидатстване отговаря на всички формални изисквания и на образеца, публикуван с настоящите Насоки за кандидатстване;
- Формулярът за кандидатстване е попълнен съгласно изискванията и всяка една от точките във формуляра съдържа цялата информация, необходима за оценка на проектното предложение;
- Всички документи, упоменати в контролния лист за оценка на административното съответствие, са представени съгласно изискванията;

При неясноти по подадените документи Оценителната комисия може да изиска допълнителна информация и документи, уточняващи или удостоверяващи информацията, подадена в проектното предложение.

ВАЖНО!

След приключване на етапа на оценка на административно съответствие оценителната комисия ще уведоми всички кандидати като публикува на интернет-страницата на ОПРР – www.bgregio.eu резултатите от оценката на този етап, в съответствие с чл. 24 на ПМС №121/ 31.05.2007 г.

Кандидатите, чиито проектни предложения са отхвърлени на етап административно съответствие, могат да подадат писмени възражения срещу недопускането им до следващия етап на оценка пред оценителната комисия чрез ръководителя на УО на ОПРР в срок до 5 работни дни от датата на публикуване на информацията.

5.5.2. Етап 2: Оценка на допустимостта

При проверката на допустимостта, оценяването се извършва чрез прилагане на критериите за допустимост на кандидатите/партньорите и проектните дейности, в съответствие с Контролен лист 2 – Оценка на допустимостта. Оценката на допустимостта се извършва само за предложенията, които са преминали успешно оценката на административното съответствие.

- Кандидатите и партньорите са допустими, когато отговарят на изискванията съгласно т. 4.3.1. от Насоките за кандидатстване, като това е обосновано във Формуляра за кандидатстване и е доказано чрез приложените подкрепящи документи към момента на кандидатстване;
- Проектното предложение е допустимо, когато отговаря на изискванията съгласно т. 4.3.2. от Насоките за кандидатстване и това е обосновано във Формуляра за кандидатстване:
 - Съответствие с териториалния обхват по схемата;
 - Съответствие с периода на изпълнение на проекта;
 - Съответствие с допустимите дейности по схемата;
 - Проектното предложение включва задължителна комбинация от дейностите по т.1 и т.2, изброени в т.4.3.2.3, допълващи се и логично групирани с цел създаване и промотиране на иновативни културни събития;
 - Съответствие с минималния/ максималния размер на безвъзмездната финансова помощ по проекта;
 - Съответствие с размера на финансовия принос на кандидата;
 - Съфинансирането от ОПРР е в рамките на максималния допустим праг;
 - Проектът предвижда мерки, свързани с публичността и разпространението на информация, съгласно Насоките за кандидатстване;
 - Съответствие на проектното предложение с хоризонталните политики на Европейския съюз (равенство на половете, социално включване, устойчиво развитие и опазване на околната среда).

ВАЖНО!!!

В случай, че в проектното предложение са включени дейности, които не са допустими по настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, проектното предложение няма да бъде допускано до следващ етап на оценка.

Проектното предложение преминава към следващия етап на оценка на качеството (техническа и финансова оценка), само ако е получило положителен отговор („да”) на всички посочени критерии за съответната оценка.

ВАЖНО!

След приключване на етапа на оценка на Допустимостта оценителната комисия ще уведоми всички кандидати като публикува на интернет-страницата на ОПРР – www.bgregio.eu резултатите от оценката на този етап, в съответствие с чл. 24 от ПМС №121/ 31.05.2007 г.

Кандидатите, които са отхвърлени на етап допустимост на проектните предложения, могат да подадат писмени възражения срещу недопускането им до следващия етап на оценка пред оценителната комисия чрез ръководителя на УО на ОПРР в срок до 5 работни дни от датата на публикуване на информацията.

5.5.3. Етап 3: Техническа и финансова оценка

„Техническа и финансова оценка” е оценка по същество на проектните предложения, която се извършва в съответствие с предварително оповестените критерии за оценка.

Критериите за оценка са обособени на раздели и подраздели. Скалата за оценка е петстепенна. Всеки подраздел получава 0, 1, 2, 3, 4 или 5 точки по възходяща скала: 0 – липса на съответствие, 1 – много слабо съответствие, 2 – слабо съответствие, 3 – задоволително съответствие, 4 – много добро съответствие и 5 – пълно съответствие. В таблицата по-долу са дадени пояснения за ситуациите, в които дадено проектно предложение получава оценка съответно 1, 3 или 5. **Оценките 2 и 4 съответстват на ситуации, в които проектното предложение заслужава оценка по-висока съответно от 1 и 3, но не е достатъчно добре обосновано и не отговаря на изискванията, за да получи съответно оценка 3 и 5.**

В резултат от техническата и финансова оценка на проектното предложение Договарящият орган си запазва правото да отстрани заложените от кандидата разходи, които са недопустими или необосновани. Договарящият орган си запазва правото да намали проектобюджета по препоръка на оценителната комисия, в случаите, в които разходи са недопустими или не отговарят на пазарната им стойност, като се съблюдава изискването за процентно съотношение между отделните разходи.

ТАБЛИЦА ЗА ТЕХНИЧЕСКА И ФИНАНСОВА ОЦЕНКА

Критерии	Максимална оценка	Точка от Формуляра за кандидатстване
1. Съответствие на проектното предложение	максимум 15	
1.1. Съответствие на проекта с целите на настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.	5	т.4.3.1, т.4.3.2
- Целта на проектното предложение е ясно и точно формулирана и напълно съответства на целта на настоящата схема за безвъзмездна финансова помощ.	Оценка 5	
- Целта на проектното предложение е сравнително ясно формулирана и съответства частично на целта на настоящата схема за безвъзмездна финансова помощ.	Оценка 3	
- Целта на проектното предложение е неясно формулирана и е налице слабо съответствие с целта на настоящата схема за безвъзмездна финансова помощ.	Оценка 1	
1.2. Доколко проектното предложение адресира конкретни нужди, ограничения и проблеми на целевата територия и целевите групи и как са обосновани те	2x5	
- Проектното предложение демонстрира ясно и задълбочено	Оценка 2x5	

<p>познаване на нуждите и проблемите на целевата територия и целевите групи. Ясно обосновано значение на културата за социално-икономическото развитие на целевата територия,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Проектното предложение адресира напълно проблеми и нужди, свързани с повишаване на привлекателността на целевата територия и качеството на живот;; - Проучването на нуждите и анализът са направени при широк, открит и прозрачен процес (фокус групи, гласуване на интернет страницата на общината и др.); използвани са достатъчно данни от местни, регионални и национални източници или документи, както и официални статистически данни и информация; - Обсъдени са повече от 3 идеи за иновативно културно събитие; 		
<ul style="list-style-type: none"> - Проектното предложение демонстрира сравнително добро познаване на нуждите и проблемите на целевата територия и целевите групи. Недобре обосновано значение на културата за социално-икономическото развитие на целевата територия; - Проектното предложение адресира, но в непълна степен, проблеми и нужди, свързани с: повишаване на привлекателността на населеното място и качеството на живот; - Проучването на нуждите и анализът са направени при широк, открит и прозрачен процес; Нуждите и проблемите са сравнително добре обосновани, използвани са данни от местни, регионални и национални източници или документи, но те не са достатъчно убедителни; 	Оценка 2x3	
<ul style="list-style-type: none"> - Нуждите и проблемите на целевата територия и целевите групи не са ясно формулирани и/или липсва обосновка. Проучването на нуждите и анализът не са изготвени при широк, открит и прозрачен процес. Не става ясно какво е значението на културата за социално-икономическото развитие на целевата територия. 	Оценка 2x1	
2. Обосновка на проекта и методология		
	максимум 70	
2.1. Иновативност на културното събитие, обект на проекта (в случай, че събитието съществува в културния календар на страната)	25	4.7., 4.8.
- Събитието експериментира с нови пространства	3	
- Събитието използва нови технологии	3	
- Събитието привлича нови публики	3	
- Събитието използва нови канали и форми за разпространение на информация	2	
- Събитието акцентира върху нови модели на потребление	2	
- Събитието въвежда нова интерпретация на традиционна тема	2	

- Събитието представлява синтез на изкуства	2	
- Събитието се реализира на база на широко участие и отваряне на границите между творци и аматьори	2	
- Събитието се реализира чрез нови форми на партньорства	2	
- Събитието постига нови социални ефекти на сближаване	2	
- Събитието се реализира и разпространява по нов начин	2	
- Не постига нито едно от изброените по-горе	0	
2.2. Иновативност на културното събитие, обект на проекта (в случай, че събитието е ново за културния календар на страната)	25	4.7., 4.8.
- Събитието използва широки канали и форми за разпространение на информация	5	
- Събитието представлява синтез на изкуства	5	
- Събитието се реализира на база на широко участие и отваряне на границите между творци и аматьори	5	
- Събитието се реализира чрез форми на партньорства	5	
- Събитието постига социални ефекти на сближаване	5	
- Не постига нито едно от изброените по-горе	0	
2.2 Степен на разпространение на информацията за иновативното събитие	5	
- Национална и наднационална	5	
- Регионална	3	
- Местна	1	
- Само за специалисти	0	
2.3. Използване на партньорства за реализация на събитието	5	
- Проектът се реализира в широко партньорство с друга/и община/и и НПО, предоставящо културни услуги	5	
- Проектът се реализира в партньорство с община или неправителствена/и организация/и, предоставяща/и културни услуги	3	
- Проектът се реализира без партньор	1	
2.4. Ясно ли са дефинирани целевите групи и крайните бенефициенти?	5	т.4.3.2, 4.3.3
- Целевите групи са ясно представени и количествено определени; има достатъчно доказателства за търсене на дейностите и продуктите на проекта от целевите групи;	5	
- Броят на крайните бенефициенти (в абсолютни стойности), повлияни позитивно от предложената интервенция може да се оцени като много значителен в сравнение със стойността на проекта;		

<ul style="list-style-type: none"> - Целевите групи са добре представени, но не са определени количествено; има известни доказателства за търсенето на дейностите и продуктите на проекта, но те са недостатъчно ясни и убедителни или са налице само намерения за проучване на търсенето в близко бъдеще; - Броят на крайните бенефициенти (в абсолютни стойности), повлияни позитивно от предложената интервенция може да се оцени като умерен в сравнение със стойността на проекта; 	3	
<ul style="list-style-type: none"> - Целевата група е неясно формулирана и липсват или са неясни доказателствата за търсенето на дейностите и продуктите и на проекта; - Броят на крайните бенефициенти (в абсолютни стойности), повлияни позитивно от предложената интервенция може да се оцени като незначителен в сравнение със стойността на проекта; 	1	
<ul style="list-style-type: none"> - Липсва информация за целевата група и броя на крайните бенефициенти 	0	
2.5. Ясно ли са дефинирани и обосновани ли са дейностите по проекта?	10	т.4.7
<ul style="list-style-type: none"> - Дейностите са описани ясно и достатъчно подробно и конкретно, те са подходящи, необходими и достатъчни за постигане на очакваните продукти и резултати от проекта. <p>Предложените дейности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - са допълващи се и логично групирани; - допринасят за националната/регионалната културна идентичност; - допринасят в значителна степен за подобряване на привлекателността и конкурентноспособността на региона; - допринасят в значителна степен за включване на различни социални и малцинствени групи в културния живот 	5x2	
<ul style="list-style-type: none"> - Дейностите са описани сравнително подробно и конкретно; не става напълно ясно дали те са необходими и достатъчни за осигуряване на продуктите и резултатите на проекта; вероятно не е избрано най-подходящото решение; <p>Предложените дейности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - са допълващи се, но не са достатъчно добре обвързани; - допринасят за културната идентичност на общината; - допринасят за подобряване на привлекателността и конкурентноспособността на населеното място; - допринасят за включване на различни социални и/или малцинствени групи в културния живот 	3x2	
<ul style="list-style-type: none"> - Дейностите не са ясно посочени, липсват съществени 		

<p>дейности, необходими за осигуряване на продуктите на проекта или са включени дейности, които не са необходими за осигуряване на продуктите и резултатите на проекта.</p> <p>- Дейностите не предвиждат включване на социални и/или малцинствени групи в културния живот</p>	1x2	
<p>2.6. Съдържа ли проектното предложение ясна методология за изпълнение на проекта. Ясен и изпълним ли е планът за действие?</p>	5	4.7, 4.8, 9
<p>- Предложените методи са подходящо избрани, добре структурирани и описани с оглед на предложените дейности, резултатите от проекта и екипа за реализация на проекта;</p> <p>- Времевият обхват на отделните дейности в плана за действие е реалистичен; разпределението на дейности във времето е балансирано и позволява безпроблемно управление и изпълнение;</p> <p>- Представена е точна и изчерпателна информация за планираните процедури за избор на изпълнители (по ЗОП или ПМС №55)</p>	5	
<p>- Предложените методи не са достатъчно добре подбрани и/или описани с оглед на предложените дейности, резултатите от проекта и екипа за реализация на проекта; Методологията не е детайлизирана, но е възможно приспособяването ѝ;</p> <p>- Времевият обхват на отделните дейности в плана за действие е реалистичен, но твърде оптимистичен; разпределението на дейности във времето не е достатъчно добре балансирано и съществува риск от лошо или забавено изпълнение;</p> <p>- Представена е информация за планираните процедури за избор на изпълнители (по ЗОП или ПМС №55), но има съществени пропуски.</p>	3	
<p>- Предложените методи не са подходящо избрани;</p> <p>- Времевият обхват на отделните дейности в плана за действие е нереалистичен и не би довел до тяхното осъществяване в рамките на планираната продължителност на проекта;</p> <p>- Представената информация за планираните процедури за избор на изпълнители (по ЗОП или ПМС №55) е неясна или липсваща.</p>	1	
<p>2.7. Ясно ли са дефинирани резултатите и продуктите от проекта. Съдържа ли проектното предложение реалистични и обективно измерими индикатори? Ефективност на проекта.</p>	15	
<p>2.7.1. Очаквани резултати и индикатори</p>	5	4.10, 4.11, 4.12

<ul style="list-style-type: none"> - Резултатите и продуктите са ясно дефинирани; те се създават от предвидените дейности, измерими са и са представени в количествена форма; - Индикаторите и източниците на информация са ясни, конкретни и изчерпателни; 	5	
<ul style="list-style-type: none"> - Резултатите и продуктите са сравнително добре дефинирани, измерими са, но не са представени в количествена форма; не е достатъчно ясна връзката с предвидените дейности; - Индикаторите и източниците на информация не са достатъчно ясни, конкретни и изчерпателни; 	3	
<ul style="list-style-type: none"> - Резултатите и продуктите не са дефинирани или са неясно дефинирани или е липсваща връзката с предвидените дейности; - Индикаторите и източниците на информация са определени неясно; 	1	
2.7.2. Очаквано въздействие на предложената интервенция	2x5	4.11,
<ul style="list-style-type: none"> - Предложената интервенция е с регионално въздействие (въздействието обхваща две или повече области или най-малко 5 общини с население над 100 хил.души); - Предложеното събитие увеличава удовлетвореността на местните жители от културния живот; 	2x5	
<ul style="list-style-type: none"> - Предложената интервенция е с надобщинско значение (въздействието обхваща две или повече общини в една или съседни области с население 50-100 хил.души); - Има данни за въздействието върху удовлетвореността от културния живот; 	2x3	
<ul style="list-style-type: none"> - Предложената интервенция е с местно (общинско) значение - Няма данни за влиянието върху удовлетвореността на местното население 	2x1	
<ul style="list-style-type: none"> - Липсва информация за въздействието на предложената интервенция 	0	
3. Устойчивост		
		максимум 10
3.1.Осигурява ли проектът трайно въздействие върху целевите групи и региона и устойчивост на постигнатите резултати - финансова (как ще се финансират дейностите, след като приключи предоставеното финансиране) и институционална устойчивост (ще се запазят ли структурите, които да продължат дейността и след края на проекта)	5 x 2	4.11
<ul style="list-style-type: none"> - Устойчивостта на резултатите от проекта е ясно обоснована. <p>Представени са силни доказателства че:</p>	5 x 2	

<ul style="list-style-type: none"> - ползите от проекта за целевите групи и региона ще продължат да съществуват и след края на финансирането; - налице са реалистични и надеждни потенциални източници за финансиране след приключване на проекта; - след приключването на проекта ще има структури (като човешки ресурси и организация), които осигуряват продължаване на дейността; 		
- Устойчивостта на резултатите от проекта е частично обоснована. Представените доказателства за продължаване на ползите от проекта и след края на финансирането не са достатъчно убедителни.	3 x 2	
- Доказателствата за устойчивост на проекта не са достатъчни.	1 x 2	
- Липсват доказателства за устойчивост на проекта	0	
4. Капацитет за изпълнение и опит		
		максимум 10
4.1. Разполага ли кандидатът и/или партньорът с достатъчен управленски, финансов и технически капацитет за изпълнение на проекта	5	4.7, 2.2
<ul style="list-style-type: none"> - Кандидатът и/или партньорът/ите имат изпълнени поне 2 проекта от подобен характер и естество; - Кандидатът има добра представа относно разпределението на задачите между членовете на екипа. Задачите на ключовите партньори (ако има такива) са ясно определени. 	5	
<ul style="list-style-type: none"> - Кандидатът и/или партньорът/ите имат изпълнени поне 1 проект от подобен характер и естество, но със значително по-малка стойност; - Разпределението на задачите между членовете на екипа е задоволително; ангажираността на партньорите (ако има такива) е задоволителна; 	3	
<ul style="list-style-type: none"> - Кандидатът и/или партньорът/ите нямат изпълнен проект от подобен характер и естество; - Разпределението на задачите между членовете на екипа е задоволително; ангажираността на партньорите (ако има такива) е задоволителна; 	1	
<ul style="list-style-type: none"> - Кандидатът и/или партньорът/ите и членовете на предложения екип нямат никакъв опит в управлението/изпълнението на сходен тип дейности и/или проекти; - Разпределението на задачите между членовете на екипа не е ясно описано. Ангажираността на партньорите (ако има такива) не е ясно определена; 	0	
4.2. Съдържа ли проектното предложение механизми за вътрешен мониторинг и контрол на изпълнението на възложените проектни дейности и възможности за самооценка?	5	4.7.4

<ul style="list-style-type: none"> - Предвидени са ефективни механизми за мониторинг и контрол на изпълнителите на възложените дейности; - Предвидена е възможност за осъществяване на самооценка и периодично отчитане на напредъка по изпълнението на проектните дейности; 	5	
<ul style="list-style-type: none"> - Предвидени са механизми за мониторинг и контрол на изпълнителите на поддоговорените дейности, но те не са достатъчни или не са ясно описани; - Предвидената възможност за осъществяване на самооценка и периодично отчитане на напредъка по изпълнението на проектните дейности е непълна; 	3	
<ul style="list-style-type: none"> - Не са предвидени или са неясни механизмите за вътрешен мониторинг и контрол, осъществяване на самооценка и отчитане на напредъка по изпълнението на проектните дейности. 	1	
5. Бюджет и ефективност на разходите		
		максимум 20
5.1. Доколко необходими и финансово обосновани са категориите разходи?	5 x 2	Бюджет, КСС, ТС, Анализ на цените
<ul style="list-style-type: none"> - Бюджетът, техническите спецификации и КСС са ясни и детайлни; връзката между разходи и дейности е видима; - Заложените количества и разходи са реалистични, необходими и достатъчни за качествено изпълнение на дейностите; 	5	
<ul style="list-style-type: none"> - Бюджетът и/или техническите спецификации и/или количествено-стойностните сметки са сравнително ясни, но непълни; - Заложените количества са по-големи/ по-малки от необходимите за качествено изпълнение на дейностите. 	3	
<ul style="list-style-type: none"> - Бюджетът и/или техническите спецификации и/или количествено-стойностните сметки са неясни; - Заложените количества са нереалистични (прекомерно завишени или занижени) и не могат да осигурят качествено изпълнение на дейностите 	1	
5.2. Съпоставими ли са разходите, посочени в бюджета с ефекта, който се очаква да се постигне (икономическа ефективност и ефикасност на предложената интервенция)	5 x 2	
<ul style="list-style-type: none"> - Кандидатът е избрал оптималния път (разходи - резултати - ефект) към решаване на проблема и представяне на търсените ползи; Предвидените разходи са напълно съпоставими с очакваните резултати и ефект; 	5	
<ul style="list-style-type: none"> - Предвидените разходи не отговарят напълно на очакваните 	3	

резултати и ефект;		
- Предвидените разходи не отговарят на очакваните резултати и ефект;	1	
Обща максимална оценка:	115	

ВАЖНО!

Ако общият брой получени точки за раздел 2.1 „Иновативност на културното събитие” е по-малък от 10 точки, то проектното предложение не подлежи на по-нататъшно разглеждане.

Проектни предложения, получили на техническа и финансова оценка общо по-малко от 75 точки, не подлежат на класиране.

Проектните предложения се оценяват и класират в низходящ ред съобразно получената оценка, като за финансиране се одобряват всички или част от проектите по реда на класирането до изчерпване на предвидения финансов ресурс по настоящата схема.

Оценителната комисия има право да иска допълнителна информация, с оглед отстраняването на неясноти, свързани с проектното предложение. Непредоставянето на исканата информация или непредоставянето ѝ в указаните от комисията срокове може да доведе до отхвърляне на проектното предложение. Оценителната комисия няма да взема предвид допълнителна информация, предоставена след указаните срокове или такава, водеща до промени в същността на проектното предложение.

5.5.4. Списък на документите за кандидатстване при представяне на Формуляра за кандидатстване

Кандидатите по схемата за безвъзмездна финансова помощ следва да представят:

Основни документи в 1 оригинал и 2 копия:

За улеснение на обработката на проектните предложения, моля представете оригинала и двете копия на документите, подвързани поотделно и ясно обозначени като „оригинал” и „копие”.

- Формуляр за кандидатстване – Приложение А към Насоките за кандидатстване; Бюджет на проекта – Приложение Б към Насоките за кандидатстване (включва 5 таблици: Таблица 1: Общи допустими разходи, Таблица 2: Източници на финансиране, Таблица 3: Опис на дейностите за публичност на проекта, Таблица 4 – Опис на дейностите за създаване на иновативно събитие, Таблица 5 – Опис на дейностите по оповестяване и промотиране на културните услуги и Таблица 6 – Опис на разходите за други външни услуги). **Всички таблици на бюджета следва да бъдат подписани и подпечатани от кандидата.**
- **Остойностена количествено-стойностна сметка (КСС)** по образец съгласно Приложение Б1, ако в проекта са предвидени инфраструктурни дейности;
- **Остойностени технически спецификации** по образец съгласно Приложение Б2 в случай на доставка на оборудване/съоръжения/ обзавеждане – *заверени с подпис и печат на кандидата.*
- **Проучване и анализ на търсенето за провеждането на иновативното културно събитие (Приложение Б3)**

- Декларация, че проектът не е финансиран от други източници на ЕС (**Приложение В1**);
- Декларация, че проектът не генерира нетни приходи (**Приложение В2**);
- Декларация за липса на обстоятелства по чл. 7, ал.1 и 4 от ПМС №121/ 31.05.2007 г (**Приложение В3**), *в случай, че партньорът не е бюджетна организация*;
- Декларация за държавни помощи (**Приложение В5**); *в случай, че партньорът не е бюджетна организация*
- Автобиография на ръководителя за управление на проекта (**Приложение Г**);
- Декларация за партньорство (**Приложение Д**)
- Договор за партньорство, подписан и подпечатан от кандидата и всеки един от партньорите;
- Решение на съответния Общински съвет за кандидатстване с проекта по настоящата схема, по който ще бъде осигурен 5% собствен принос и за **провеждане на съответното събитие в период до 1 г. след приключване на дейностите по проекта**;
- **Нотариален акт (или друг приложим документ) за собствеността върху недвижимия имот**, обект на интервенция по проекта – копие, заверено с подпис, печат на кандидата и текст „Вярно с оригинала” (*в случай, че проектът предвижда изпълнението на дребномащабни инфраструктурни дейности*).
- Обяснителна записка и архитектурно заснемане на обекта на интервенция - подписани и подпечатани от кандидата, *в случай на дребномащабни инфраструктурни дейности*.

ВАЖНО!

Кандидатът следва да попълни в горепосочените декларации единствено своите данни и наименованието на проектното предложение **без да изменя съдържанието** им. Декларациите следва да бъдат подписани и подпечатани от кандидата и от партньора, където е приложимо.

Подкрепящи документи, които се представят от кандидата/ партньора:

- Регистрация по ЕИК (БУЛСТАТ) - *копие, заверено с печат на кандидата/партньора и текст “Вярно с оригинала”*;
- Регистрация по ЗДДС - *копие, заверено с печат на кандидата/партньора и текст “Вярно с оригинала”*;
- Счетоводен баланс и отчет за приходите и разходите за последната финансова година, за която счетоводните отчети са приключени/ последния годишен доклад - *копие, заверено с подпис, печат на кандидата/партньора/ите и текст „Вярно с оригинала”*;
- Съдебно решение за регистрация или съответните учредителни документи (статут или учредителен акт) в случай, че партньорът е неправителствена организация или читалище - *копие, заверено с подпис, печат на партньора/ите и текст „Вярно с оригинала”*;
- Удостоверение за актуално състояние, издадено не по-рано от 180 дни преди датата на представяне на проектното предложение (*в случай, че партньорът е неправителствена организация, регистрирана по ЗЮЛНЦ или по закона за народните читалища*) - *нотариално заверено копие*;

- Последния годишен отчет⁸ за дейността (в случай, че партньорът е неправителствена организация или читалище) – копие, заверено с печат на партньора и текст “Вярно с оригинала”;
- Удостоверение от Националната агенция по приходите съгласно чл. 87, ал.6 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, удостоверяващо липсата на неизпълнени задължения (дължимите осигурителни вноски и данъци) или погасителен план за разсрочване на задълженията, ако съществуват такива (неправителствена организация или читалище) - оригинал или нотариално заверено копие. Този документ трябва да е издаден не по-рано от 180 дни преди датата на представяне на проектното предложение;
- Копие, от устава на партньора, в случай, че е неправителствена организация,

Изискваните подкрепящи документи трябва да бъдат представени в оригинал или фотокопия с надпис “Вярно с оригинала”, заверени с печат на кандидата/партньора, освен приложенията, за които по-горе изрично е посочено, че трябва да бъдат нотариално заверени. При предоставяне на документи ще се спазва закона за защита на личните данни. **Депозираните проектни предложения следва да съдържат и опис на всички приложени документи.**

5.6. Процедури по сключване на договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

5.6.1. Уведомяване относно решението на Договарящия орган

Кандидатите ще бъдат уведомени писмено относно решението на Договарящия орган във връзка с тяхното проектно предложение.

Съгласно чл. 29 от ПМС № 121/31.05.2007 г. Договарящият орган уведомява одобрените и неodobрените кандидати в срок от 15 работни дни от издаването на решението за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Решение за отхвърляне на дадено проектно предложение или за неотпускане на безвъзмездна финансова помощ ще се взема на следните основания:

- предложението е непълно или не отговаря в други отношения на поставените административни условия;
- кандидатът/партньорът не отговаря на условията за допустимост;
- дейностите по проекта не отговарят на условията за допустимост (например дейностите в проектното предложение са извън обхвата на дейностите, допустими по схемата, превишава се максималният срок за изпълнение, исканата сума превишава допустимия максимум, и т.н.);
- предложението е получило оценка, по-ниска от предварително обявената минимална приемлива оценка;
- въпреки че, проектното предложение покрива критериите, нужни за положителна оценка, е налице изчерпване на предвидените средства по схемата за безвъзмездна финансова помощ;
- един или повече от изискваните придружителни документи не са били представени в рамките на определения срок;

⁸ Отнася се само за НПО. Форматът трябва да е съобразен с изискванията на чл. 20 от Закона за статистиката, публикуван в интернет на адрес: http://www.nsi.bg/Forms/NTO_2005.pdf

- други критерии, посочени в тези Насоки за кандидатстване, не са били спазени.

5.6.2. Сключване на договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

След решението на Договарящия орган за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ кандидатът ще бъде поканен да сключи договор за изпълнението на проекта, в който са описани правата и задълженията, които възникват за бенефициента (**вж. Приложение Е**).

5.7. Общи правила при изпълнението на проекти по договори за безвъзмездна финансова помощ

5.7.1. Специални условия, приложими при изпълнението на проекта

Всички допустими разходи (надлежно доказани със съответната фактура или друг допустим счетоводен документ) могат да бъдат представени за плащане само веднъж – т.е. разходите, за които е поискана безвъзмездна финансова помощ, не могат да бъдат предоставяни за плащане към други източници.

Бенефициентът е задължен да докладва и отчита изпълнението на проекта в съответните отчетни форми/формати и документи, приложени към настоящата схема и договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Бенефициентът е задължен да осигури директен достъп на представители на Договарящия орган и/или други одитиращи институции, да извършат проверка на място на резултатите от изпълнението на проекта.

Бенефициентът трябва да води точна и редовна документация и счетоводна отчетност, отразяваща изпълнението на проекта, използвайки подходяща и адекватна електронна система. Бенефициентът се задължава да открие и поддържа отделна банкова сметка или отделна партида към наличната му банкова сметка само за нуждите на проекта като гарантира, че генерираните лихви по нея могат да бъдат проследими и доказани, както и, че информацията по банковата сметка ще позволи лесното идентифициране и проследяване на разходите до и в счетоводните му системи.

В съответствие с Указания на Министъра на финансите (№91-00-502/27.08.2007 г.) относно третиране на данък върху добавена стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, издадени на основание §6 от Преходните и заключителни разпоредби на ПМС №62/21.03.2007 г. за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, Бенефициентите са отговорни за администриране на процеса на определяне на данък върху добавената стойност като допустим разход. ПМС №62/21.03.2007 г. въвежда понятието „възстановим данък добавена стойност” и го определя като недопустим разход за съфинансиране от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС. Бенефициентът ще следва Указанията на Министъра на Финансите (**Приложение И към настоящите Насоки за кандидатстване**) за определянето на ДДС като възстановим и като невъзстановим (допустим разход), за оформянето на Искането за плащане, за документалната отчетност, както и всички други свои задължения по Указанията във връзка с получаване на средства от Договарящия орган.

Дълготрайните материални и нематериални активи, придобити от бенефициента изцяло или частично с предоставената безвъзмездна помощ, не могат да бъдат прехвърляни на трети страни по време на изпълнението на проекта и в определен период след неговото завършване, съгласно т.7.2 от Общите условия към договора за безвъзмездна помощ

(Приложение Е2). В случай на нарушение на тези условия, средствата, получени като безвъзмездна финансова помощ, се възстановяват в пълния им размер от бенефициента.

5.7.2 Окончателен размер на безвъзмездната финансова помощ

Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ по съответния проект ще бъде фиксиран в договора. Сумата ще се основава на бюджета, който е предварителна оценка на размера на допустимите разходи, необходими за изпълнението на проекта. Така, тази сума става окончателна едва след приключване на дейностите по проекта и одобряването на окончателните финансови отчети.

5.7.3. Невъзможност да се изпълнят целите на проекта

Ако бенефициентът не може да изпълни дейностите, заложи в договора, Договарящият орган има правото да спре плащанията цялостно или частично, в зависимост от невъзможността за изпълнение на задълженията от страна на бенефициента.

5.7.4. Промени в договора и бюджета

Изменение на договора за безвъзмездна финансова помощ се извършва чрез сключване на анекс (допълнително споразумение) към договора по взаимно съгласие на страните. Анексът към договора не може да нарушава конкурентните условия, съществуващи към момента на сключване на договора, и равното третиране на бенефициентите.

Процедура по сключване на анекс към подписан договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013 г. /ОПРР/ се провежда в следните случаи:

- Промяна на срока за изпълнение на договора за безвъзмездна финансова помощ.
- Промяна в правно-организационната форма на бенефициента;
- Промяна в договорените дейности по проекта, която води до въвеждане на нови дейности/нови бюджетни пера. Освен в случаите на непреодолима сила, въвеждането на нови дейности е недопустимо за финансиране по безвъзмездна финансова помощ и следва да се отрази като собствен принос на бенефициента по бюджета на проекта;
- Намаляване размера на предоставената безвъзмездна финансова помощ по договора в резултат на констатирано от страна на ДО двойно финансиране на дейности/обекти на интервенция или част от дейности по проекта
- Намаляване размера на безвъзмездната финансова помощ по договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с повече от 15 %, но не по-малко от 500 000 лв в резултат на проведени от бенефициенти процедури за възлагане на обществени поръчки. В този случай допълнителното споразумение следва да се сключи задължително преди подаване на искане за авансово плащане.

В останалите случаи Управляващият орган провежда кореспонденция с бенефициента, събира необходимите доказателства и одобрява или отхвърля писмено исканата промяна.

Недопустими са промени в бюджета на договора, водещи до увеличаване на първоначално договорения размер на безвъзмездната финансова помощ по договора и /или водещи до превишаване на средствата по бюджетни пера, за които има нормативно определен размер.

5.7.5. Плащания

Плащанията от Договарящия орган към бенефициента ще се извършват във формата на авансово, междинно/ междинни и окончателно плащания.

Авансовото плащане е до 35% от стойността на безвъзмездната финансова помощ по проекта.

Авансовото плащане се извършва след представяне на искане за плащане по образец **(Приложение Е1-II)** с включени приложения към него на следните документи:

- Копие на подписания от двете страни договор /Бенефициент и Договарящ орган/;
- Копие от подписани договори на бенефициента в качеството му на възложител за услуги с включена клауза за авансово плащане;
- запис на заповед по образец **Приложение Е1-VIII** или банкова гаранция по образец **Приложение Е1-IX**, както е предвидено в Общите условия на Договора за безвъзмездна финансова помощ.
- копие от Удостоверение за регистрация по чл.104 от ЗДДС, заверено „вярно с оригинала” (ако е приложимо).
- Декларация от страна на БЕНЕФИЦИЕНТА за наличие/липса на нередност **(ПРИЛОЖЕНИЕ Ж-0)**

Междинно/междинни и окончателно плащания се извършват на базата на действително извършени разходи и след представяне на междинен/междинни и окончателен финансов отчет.

5.7.6. Наблюдение на изпълнението на проекта и постигане на заложените резултати

Съгласно правилата на Регламент на Съвета № 1083/2006г. (чл. 60(b)) и № 1826/2006 г. (чл. 13(2)), Договарящият орган или упълномощените от него лица извършват проверки за удостоверяване на административните, финансови, технически и физически аспекти на проекта. Проверките могат да бъдат както административни – проверка по документи, предоставени за възстановяване на разходи, така и проверки на място за изпълнение на дейностите, заложиени по проекта.

Договарящият орган ще следи за изпълнението на договора, постигането на заложените индикатори и резултати, както и спазването на декларираните обстоятелства относно непромяна предназначението на обекта на интервенция, генериране на приходи и др., което ще се извършва чрез проверки на място, включително до 5 години след приключване на договора. В случай на неизпълнение Договарящият орган може да изиска възстановяване на вече платени от ДО към бенефициента средства.

5.7.7. Отчитане на проекта

Бенефициентът трябва да води точна и редовна документация и счетоводни отчети, отразяващи изпълнението на проекта, използвайки подходяща система за документация и счетоводно отчитане.

Бенефициентът е задължен да пази цялата документация по проекта за срок от три години след приключване на Оперативната програма в съответствие с чл. 89 (3) от Регламент на Съвета № 1083/ 2006 г.

След приключване на дейностите по проекта, бенефициентът е задължен да изготви и представи на съответния Регионален отдел **окончателен доклад, попълнен по образец на**

Договарящия орган, относно изпълнението и постигнатите резултати. В доклада се посочва постигането на резултатите и целите на съответния проект чрез предварително зададените индикатори, както и се отчита реалното изпълнение на заложените стойности на индикаторите. Докладът трябва да описва и основните проблеми, възникнали по време на изпълнението на съответния проект, как тези проблеми са били решени, както и какви са били причините те да не бъдат преодоляни. В случай, че не са постигнати резултатите от проекта или предварително зададените стойности на индикаторите, трябва да бъде представено подробно обяснение за причините.

Бенефициентът трябва да води прецизни и редовни доклади и прозрачни сметки за изпълнението на проекта.

5.7.8 Публичност

Проектът трябва да предвижда мерки за публичност и информираност за популяризиране на получената финансова подкрепа от Оперативна програма „Регионално развитие” чрез Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) в съответствие с правилата на ЕС за комуникация и визуализация, предвидени в чл.8 от Регламент 1828/2006г. на Комисията и приложение 1 към него, както и с Насоките за осъществяване на мерките за информация и публичност от бенефициентите, изготвени от Управляващия орган на ОПРР (**Приложение 3**).

6. СПИСЪК НА ПРИЛОЖЕНИЯТА

Документи за ПОПЪЛВАНЕ	ПРИЛОЖЕНИЕ А : Формуляр за кандидатстване, съдържащ Контролен лист 1 – оценка на административното съответствие и Контролен лист 2 – оценка на допустимостта.
	ПРИЛОЖЕНИЕ Б: Формуляр на бюджет на проекта (Таблица 1 - Общи допустими разходи, Таблица 2 - Източници на финансиране, Таблица 3 – Опис на дейностите за публичност на проекта, Таблица 4 – Опис на дейностите за създаване на иновативно събитие, Таблица 5 – Опис на дейностите по оповестяване и промотиране на културното събитие и Таблица 6 – Опис на разходите за други външни услуги).
	ПРИЛОЖЕНИЕ Б1: Количествено-стойностна сметка.
	ПРИЛОЖЕНИЕ Б2: Остойностени технически спецификации
	ПРИЛОЖЕНИЕ Б3: Проучване и анализ на търсенето
	ПРИЛОЖЕНИЕ В1: Декларация, че проектът не е финансиран от други източници; ПРИЛОЖЕНИЕ В2: Декларация, че проектът не генерира нетни приходи ПРИЛОЖЕНИЕ В3: Декларация за липса на обстоятелства по чл.7, ал.1 и 4 от ПМС №121/ 31.05.2007 г. ПРИЛОЖЕНИЕ В4: Декларация за липса на двойно финансиране (<i>представя се при подписване на договор</i>); ПРИЛОЖЕНИЕ В5: Декларация държавни помощи (<i>ако е приложимо</i>)
	ПРИЛОЖЕНИЕ Г: Автобиография на ръководителя на проекта;
	ПРИЛОЖЕНИЕ Д: Декларация за партньорство.
Документи за ИНФОРМАЦИЯ	ПРИЛОЖЕНИЕ Е1: Проект на стандартен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ; Приложение Е1-II: Образец на Искане за плащане; Приложение Е1-III: Финансова идентификация; Приложение Е1-IV: Образец на Междинен/Окончателен доклад (технически); Приложение Е1-V: Образец на доклад за одит; Приложение Е1-VI: Образец на Междинен и окончателен финансов отчет; Приложение Е1-VII: Декларация за собствен принос; Приложение Е1-VIII: Образец на запис на заповед; Приложение Е1-IX: Образец на банкова гаранция за авансово плащане; Приложение Е2: Общи условия към финансираните договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПРР

	<p>Приложение Ж: Декларация за нередности;</p> <p>Приложение Ж-0: Декларация за наличие/липса на установени нередности;</p> <p>Приложение Ж-1: Уведомително писмо за осчетоводени нередности;</p> <p>Приложение Ж-2: Уведомително писмо за осчетоводени върнати суми по нередности;</p> <p>ПРИЛОЖЕНИЕ Ж-3: Декларация за липса на установени нередности</p> <p>Приложение XVII: Указания за съхранение на документите по Оперативна програма “Регионално развитие” 2007-2013 г.;</p>
	<p>ПРИЛОЖЕНИЕ 3: Насоки за осъществяване на мерките по информация и публичност от бенефициентите по ОПРР.</p>
	<p>ПРИЛОЖЕНИЕ И:</p> <p>Приложение И: Указания на Министерство на финансите № 91-00-502/27.08.2007 г. за третиране на ДДС като допустим разход при изпълнение на проекти по Оперативните програми, съ-финансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС;</p> <p>Указания на Министерство на финансите ДНФ № 02/10.03.2009г. относно сертифициране на разходите по Оперативни програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз;</p> <p>Указания на Министерство на финансите ДНФ № 04/26.07.2010 г. относно условията и реда на изплащане на безвъзмездна финансова помощ със средства от СКФ на ЕС и кореспондиращото национално съфинансиране</p> <p>Указания на Министерство на финансите ДДС № 07/ 04.04.2008 г. относно редът и начинът за предоставяне на общини на средствата на Националния фонд от структурните фондове на ЕС и от Кохезионния фонд, на средствата към Разплащателната агенция към Държавен фонд „Земеделие” и тяхното отчитане.</p> <p>Указания на Министерство на финансите ДНФ No.08/ 29.12.2009 г. относно възстановяване на недължимо платени и надплатени суми, както и на неправомерно получени или неправомерно усвоени средства по проекти, финансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз във връзка с регистрирани от Управляващия орган нередности</p> <p>ПРИЛОЖЕНИЕ И-1: Декларация за съгласие за предоставяне на информация във връзка с ДДС от компетентните органи по приходите;</p> <p>ПРИЛОЖЕНИЕ И-2: Информация за размера на невъзстановимия данък върху добавена стойност, който се включва като допустим разход по проекта;</p>
	<p>ПРИЛОЖЕНИЕ Й: Указания за проекти, генериращи приходи</p> <p>Приложение Й-1: Методика за проверка и корекция на цени в СМР в индикативната ККС на проектните предложения за инфраструктурни проекти по ОПРР</p>
	<p>ПРИЛОЖЕНИЕ К: Указания за попълване на формуляра за кандидатстване.</p>

	<p>Приложение Л: Общи насоки за избягване на конфликт на интереси по смисъла на чл.52 от Регламент (ЕО) 1605/ 2002 и за спазване принципа на безпристрастност и независимост при управление на оперативните програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фондове на ЕС</p>
--	--